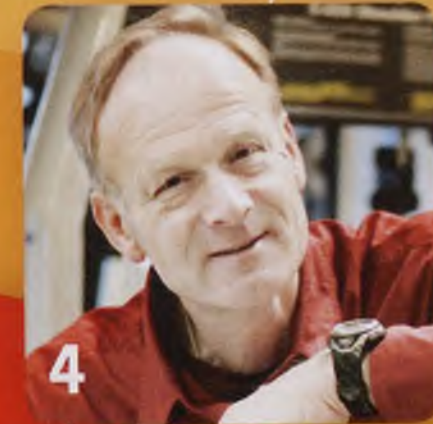

ContinuUM

Magazine voor, door en over alumni van Maastricht University

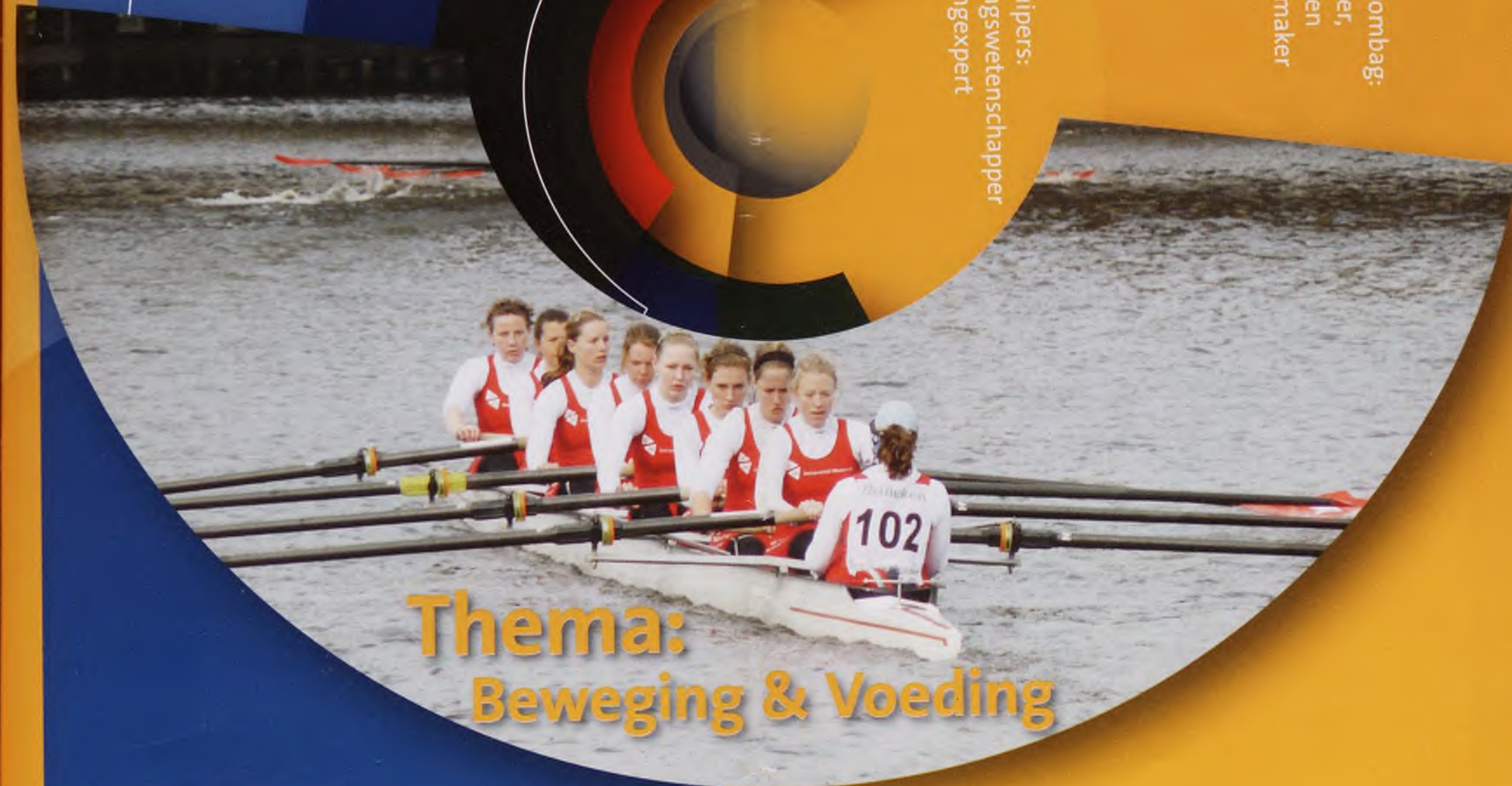
4

>> Harm Kuipers:
bewegingswetenschapper
en dopingexpert

6

>> Esther Crombag:
topsporter,
docente en
televisiemaker

Thema:
Beweging & Voeding

Happy in ons vel!

Van goed en lekker eten word je blij. Maar je kunt er ook dik en ongezond van worden. In het Bourgondische Zuid-Limburg nog net een tikkeltje meer dan op veel andere plekken. Hoe houden we ons lichaam gezond en als het dat al niet meer is, hoe krijgen we het weer zover? Het antwoord zit vaak in het aanpassen van onze leefstijl. Waarom en hoe? ContinuUM zocht naar antwoorden bij een aantal experts op het gebied van Beweging & Voeding.

Weet wat je eet en hoe je beweegt

We willen het niet horen, maar toch is minder eten volgens hoogleraar Humane Energetica Klaas Westerterp echt de enige manier om af te vallen. Lastig als je, volgens alumna en promovenda Annelies Goris, eigenlijk helemaal niet weet wat je allemaal eet. Volgens haar vergissen we ons daar behoorlijk in en is dat een van de oorzaken van verhoogde vetinname. Dat dat weer kan leiden tot een verhoogde kans op hart- en vaatziekten is bekend. Cardioloog Leo Hofstra ontwikkelde met het HAPPY-project een test om te voorspellen hoeveel kans iemand heeft op het krijgen van een hartinfarct. Dat inzicht is vaak genoeg om mensen te overtuigen hun leefgewoonten aan te passen. Beweging speelt daarin volgens het HAPPY-team een grote rol. En dat brengt ons bij bewegingsgoeroes Harm Kuipers en Gerard Rietjens; als respectievelijk hoogleraar Sport, Beweging en Gezondheid aan de Universiteit Maastricht en inspanningsfysioloog bij NOC/NSF dé experts op het gebied van beweging.

Verder in dit nummer ...

... een vooruitblik op de prestigieuze roel-slotwedstrijden op de Bosbaan in Amsterdam, georganiseerd door de jubilerende Maas-

trichtse Studenten Roeivereniging Saurus. Een activiteit waar ook de Universiteit Maastricht zich sterk profileert en waarvoor alle alumni van harte zijn uitgenodigd. Ook aandacht voor alumna, topsporter, televisiemaker en docente aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid Esther Crombag, voor wie haar blindheid eerder motiverend dan beperkend werkte. En alumna Josefine Staats over het belang van kokosnotenwater: gezonder dan menig neongekleurd sportdrankje én goed voor de wereld en het milieu. Tot slot de masteropleiding Forensica, Criminologie en Rechtspleging belicht en een portret van Alumnikring Zuid-Brabant, een van de negentien (!!) alumnikringen die de Universiteit Maastricht inmiddels rijk is. Een (nog steeds groeiend) aantal om trots op te zijn!

Het Alumni Office zit deze zomer goed in haar vel. We hopen jij ook!

Namens het Alumni Office,
Ine Kuppen

Inhoud

- 2 Voorwoord: Happy in ons vel!
- 3 UM nieuwsflitsen
- 4 Harm Kuipers en het nut van wetenschap voor de sport
- 6 Esther Crombag verkent haar grenzen
- 8 Kort facultair nieuws
- 10 Happy-project brengt de kans op een infarct in kaart
- 12 Klaas Westerterp: de obesitas-epidemie te lijf
- 14 Gerard Rietjens en zijn bijdrage aan de Olympische Spelen
- 16 Roeivereniging Saurus jubileert
- 17 Made in Maastricht: Josefine Staats
- 18 Even voorstellen: Alumnicomité Zuid-Brabant
- 20 Nieuws van het Universiteitsfonds
- 21 Forensisch onderwijs en onderzoek in Maastricht
- 22 Tot je dienst

An English version is available at AlumniNet: www.alumni.unimaas.nl

www.alumni.unimaas.nl

Jaargang 7 | nummer 1 | juni 2008

Redactieadres
Redactie ContinuUM
Communicatie &
Relatiebeheer
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Tel: 043-388 5238
Fax: 043-388 5225

Hoofdredacteur
Ine Kuppen,
Alumni Office

Eindredactie
Karin Burhenne
Lucia M.J. Geurts
Nicole Hanssen

Redactie
Lucia M.J. Geurts
Ine Kuppen
Nicole Hanssen
Daniëlle Townsend-
Prevoo
Alumniplatform

Redactieraad
Llynn Berger
Jeroen Jansen
Judith Kuljk
Koen Timmermans

**Aan dit nummer
werkten mee:**
Ton Broeders
Karin Burhenne
Jos Cortenraad
Esther Crombag
Audrey Daniels
Marjolijn Daverveld
Froukje Dijk
Hans-Martin Don
Cory de Kool van Eerden-
burg
Annelies Goris
Leo Hofstra
Femke Kools
Judith Kuljk
Harm Kuipers
Ward Laufer
Erwin Meijer
Daniel Mensch
Tineke Oosterloo
Wout Rensink
Gerard Rietjens
Madina Schut
Josefine Staats
Sandra van de Ven
Fancy van der Vorst
Klaas Westerterp
Contactpersonen
Alumnikringen
Facultaire contactpersonen
Universiteitsfonds

Fotografie
Franco Gori
Arjen Schmitz
Sacha Ruland

Design & layout
gewoon biel.
www.gewoonbiel.nl

Printing
SCHRIJEN-LIPPERTZ
druk, print en grafische
diensten
www.schrijen-lippertz.nl

Oplage
32.000 exemplaren

**Adreswijziging/
aanmelding**
Tel: 043-388 5221
alumni@ssc.unimaas.nl

ContinuUM is een magazine voor, door en over alumni van de Universiteit Maastricht. Het verschijnt tweemaal per jaar en wordt gratis toegezonden aan alumni en op aanvraag aan promovendi, medewerkers, relaties en cursisten van de Universiteit Maastricht.

We nodigen alle lezers van ContinuUM uit om op- en aanmerkingen, ideeën en kritiek aan de redactie te melden. Dat kan via e-mail: lucia.geurts@ssc.unimaas.nl, of telefoon: 043-388 5238

Adverteren in ContinuUM? ContinuUM biedt alumni en de bedrijven waar zij voor werken de mogelijkheid te adverteren op de achterpagina van ContinuUM. Neem contact op over de mogelijkheden. Dat kan per email lucia.geurts@ssc.unimaas.nl of telefonisch 043 388 5238

UM nieuwsflitsen

Nieuwe decaan Faculty of Health, Medicine and Life Sciences

Prof. dr. Martin Paul is door het College van Bestuur per 1 september 2008 benoemd tot decaan van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences (FHML). Professor Paul (50) is momenteel decaan en lid van de Raad van Bestuur van het Charité Universitätsmedizin in Berlijn. Hij volgt in deze functie prof. dr. Harry Hillen op, die per 1 juni 2008 met pensioen is gegaan.

Paul is hoogleraar Klinische Farmacologie en Toxicologie. In zijn functie als decaan FHML is hij tevens vice-voorzitter van de Raad van Bestuur Maastricht Universitair Medisch Centrum+. Binnen het Maastricht UMC+ werken de FHML en het academisch ziekenhuis Maastricht samen aan het streven een internationale voortrekkersrol te bekleden op het gebied van onderzoek, onderwijs en patiëntenzorg.

werving voor onderzoek en innovatie. Fekkers was onder andere directeur van de UM Holding. Hij voorzag in een bijzonder vroeg stadium het belang van Life Sciences voor de universiteit en de regio.

Foto: Arjen Schmitz

Harry Hillen is sinds 1993 verbonden aan de UM, toen hij benoemd werd tot hoogleraar Interne Geneeskunde, in het bijzonder de Medische Oncologie. In 2003 werd hij decaan van de Faculteit der Geneeskunde, na de fusie met de Faculteit der Gezondheidswetenschappen omgedoopt tot FHML. Als decaan vervulde hij een essentiële brugfunctie tussen de faculteit en het ziekenhuis, per januari jongstleden omgevormd tot Maastricht UMC+.

Ed Sprokkel was 1 januari 2007 vijftientig jaar in dienst van de Universiteit Maastricht en is sinds 1998 directeur van de Faculteit der Psychologie. Voordien bekleedde hij functies als adjunct-secretaris van het College van Bestuur, griffier van de Universiteitsraad en ombudsman voor studenten. Ook was hij zes jaar wethouder van de gemeente Valkenburg aan de Geul (PvdA) en is hij op dit moment vijf jaar lid van de gemeenteraad aldaar.

Officiële start The Maastricht Forensic Institute

Na een voorbereidingsperiode van ruim een jaar is op 1 mei The Maastricht Forensic Institute (afgekort: TMFI) van start gegaan. TMFI brengt de bestaande kennis en infrastructuur van UM en DSM Resolve, het 'high-end' analysecentrum van DSM in Geleen, samen

als basis voor een forensisch instituut van topkwaliteit.

The Maastricht Forensic Institute streeft ernaar om na een opbouwfase van enkele jaren uit te groeien tot een breed forensisch instituut van topkwaliteit, met expertise in de forensische psychologie en psychiatrie, de rechtspsychologie, DNA-onderzoek, chemische en materiaal-kundige analyse, digitale technologie en spraakonderzoek. De unieke aanwezigheid binnen één instituut van natuurwetenschappelijke en gedragswetenschappelijke expertise biedt nieuwe mogelijkheden voor integraal forensisch onderzoek. Deze unieke bundeling van competenties zorgt voor een nieuw en krachtig concept in de strafrechtwereld.

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

Subsidie voor vier jonge UM-onderzoekers

Vier jonge onderzoekers van de Universiteit Maastricht kregen van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) een Rubicon-subsidie om buitenlandse onderzoekservaring op te doen. Het gaat om dr. Maarten Peters (Psychologie), dr. Maaïke Lauwaert (Cultuur- en Maatschappijwetenschappen), dr. Robby Nieuwlaat en drs. Judith Sluimer (beide FHML), allen alumni van de Universiteit Maastricht. Ze ontvangen de beurs vanwege hun bewezen talent voor het doen van innoverend, grensverleggend onderzoek.

Aantal managementbanen in Nederland krimpt

De afgelopen jaren is er sprake geweest van een flinke werkgelegenheidskrimp in de leidinggevende functies. De managementhausse van de afgelopen jaren is kennelijk ten einde gekomen, zo concludeert het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van de Universiteit Maastricht. De publicatie 'Winnaars en verliezers op de arbeidsmarkt

2000-2005' beschrijft hoe maar liefst vijf van de tien beroepsgroepen met het grootste werkgelegenheidsverlies in de jaren 2000-2005 betrekking hebben op leidinggevende functies.

Subsidie voor oprichting UM Centre for Entrepreneurship

De Universiteit Maastricht ontvangt uit de Subsidieregeling Ondernemerschap en onderwijs 2007 van SenterNovem een subsidie van bijna een miljoen euro. Deze subsidie wordt besteed aan de oprichting van het UM Centre for Entrepreneurship. Het project onderscheidt zich volgens SenterNovem vanwege de vernieuwende onderwijsaanpak door de nadruk op teamgericht leren, de grote betrokkenheid van het bedrijfsleven en de aandacht voor het stimuleren van een ondernemende houding met vaardigheidstrainingen. Het UM Centre for Entrepreneurship gaat voor studenten, onderzoekers en ondernemers opleidingen op het vlak van ondernemerschap verzorgen en het wetenschappelijk onderzoek op dat terrein uitbouwen.

Toptalenten

Vier studenten van de UM hebben een NWO-subsidie van maximaal 180.000 euro ontvangen voor hun promotieonderzoek. Hiermee kunnen de aanstaande wetenschappers hun eigen creatieve onderzoeksideeën vormgeven.

Tom de Graaf (FdP) onderzoekt wat er in onze hersenen gebeurt op het moment dat we ons van een waarneming bewust worden.

Michael Kaisers' (MICC) onderzoek behelst hoe 'machine-learning' technieken een rol kunnen spelen bij het analyseren en verbeteren van handelsstrategieën bij veilingen. Elke stimulans van het gehoor is terug te zien op diverse plaatsen in het brein, maar hoe deze hersenactiviteiten zich verhouden tot elkaar en wat hun functie is, is nog onbekend. Dat is het onderzoeksthema van **Michelle Moerel** (FdP). **Pim Peeters** (FdP) onderzoekt met behulp van gedragsexperimenten en beeldvormingstechnieken als fMRI, welke invloed een bedreigende of juist geruststellende sociale context heeft op de mate waarin gezonde mensen en mensen met chronische pijnklachten pijn uiten.

Foto: Martin Paul

Drie lintjes voor UM-medewerkers

Drie medewerkers van de Universiteit Maastricht zijn bij de laatste lintjesregen geëerd met een Koninklijke Onderscheiding. Het gaat om ir. Harry Fekkers, prof. dr. Harry Hillen en drs. Ed Sprokkel. De eerste en laatste zijn benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau, de tweede tot Officier in dezelfde orde.

Harry Fekkers is sinds 1988 werkzaam bij de Universiteit Maastricht en is sinds 2003 Adviseur van het College van Bestuur, in het bijzonder belast met externe middelenver-

Tekst: Karin Burhenne

Fotografie: Franco Gori

Harm Kuipers en het nut van wetenschap voor de sport

De wereldtitel die Harm Kuipers als allround schaatser in 1975 behaalde, bezorgde hem de status van bekende Nederlander. Tegenwoordig geniet de geboren Drent vooral bekendheid als dopingexpert en is hij hoogleraar Sport, Beweging en Gezondheid aan de Universiteit Maastricht. "Door mijn schaatsverleden, word ik in de sportwereld sneller serieus genomen als wetenschapper."

Nauwe samenwerking

Zestig jaar is Harm Kuipers nu, maar de herinneringen aan het jongetje van vijf dat over de bevroren sloten en beken van het Drentse Norg schaatste, haalt hij moeiteloos op. "Mijn ouders brachten me in de ochtenduren naar het ijs en plukten me er dan om vier uur 's middags weer af. Alleen een tante hield me vanuit haar boerderij een beetje in de gaten."

Harm Kuipers, getrouwd en drie kinderen, is een "natuurijsproduct", vertelt hij in zijn werkkamer aan de Maastrichtse Universiteitssingel. Dankzij de winters die destijds het natuurwater af en toe in ijsbanen veranderden, kon hij zijn schaatstalent ontwikkelen. "Die strijd van man tot man en dan kijken wie de sterkste is, daar houd ik van. Zo sta ik ook in het leven. Ik ben geen politiek dier, houd er geen verborgen agenda op na. Ik ben open en transparant." Als achttienjarig schaatstalent belandde hij op een wedstrijdlijst met bekende schaatsers als Ard Schenk en Kees Verkerk. "Een enorme eer vond ik dat." Enkele jaren later zou hij tijdens de Nederlandse kampioenschappen allround schaatsen met Ard Schenk op het podium belanden. "Hij was eerste, ik derde." De Nederlandse kernploeg kwam in zicht, maar het noodlot sloeg toe. Tijdens een training in Heerenveen brak Kuipers zijn knie. Volgens de inmiddels overleden professor en orthopeed M. Kingma uit Groningen kon Kuipers zijn schaatscarrière verder wel vergeten.

Wereldkampioen

Diezelfde Kingma kruiste opnieuw zijn pad toen hij na de pabo aan de universiteit in Groningen geneeskunde ging studeren. "Het beroep van arts trok me aan en ik wist dat je niet je hele leven op hoog niveau kunt blijven sporten", vertelt Kuipers, die het schaatsen op topniveau al die jaren wist te combineren met zijn studie door zichzelf te trainen. In die periode was hij ook te gast in een college van Kingma waarin werd aangetoond dat je door het

trainen van de juiste spieren ook met een slechte knie veel kunt bereiken. Kuipers was toen al tweede geworden tijdens de wereldkampioenschappen allround schaatsen.

Een jaar later, in 1975, werd hij nog net voor zijn afstuderen zelfs wereldkampioen. "Dankzij die titel gingen na mijn studie vele deuren voor mij open. Ik heb maar één keer hoeven solliciteren, op een postdoc plaats in Amerika." Tegelijk kleefde er ook een nadeel aan zijn roem als schaatser. "Ik kwam met een kruiwagen binnen, maar moest die vervolgens wel zelf duwen. Er werd extra op mij gelet: ik kon hard schaatsen, maar als wetenschapper moest ik me nog maar zien te bewijzen. Dat zijn de momenten waarop ik denk: we zullen ze eens wat laten zien. Nu word ik door mijn schaatsverleden in de sportwereld sneller serieus genomen als wetenschapper."

Inspanningsfysiologie

Aanvankelijk wilde Harm Kuipers zich na zijn studie specialiseren als orthopeed, maar na een half jaar hoorde hij van de nieuwe studie Inspanningsfysiologie die in Maastricht door professor Rob Reneman werd opgezet. "De combinatie van sport en onderzoek trok me enorm aan." Zo begon Harm Kuipers als wetenschappelijk medewerker aan de universiteit in Maastricht, die toen pas net een jaar bestond. "Ik ben van het tweede uur, zeg ik altijd. Ik heb de universiteit mee mogen helpen opbouwen. Een hele uitdaging." Tegelijkertijd ontwikkelde hij zich als een onderzoeker die zich altijd laat leiden door vragen die spontaan in hem opborrelen. De spierpijn die hij bijvoorbeeld zelf als schaatser had ervaren, leidde tot het onderzoek waarin werd aangetoond dat er bij spierpijn sprake is van een kortstondige spierbeschadiging.

Na zijn promotie in 1984 verwierf Kuipers een postdoc plaats onder David L. Costill in de Amerikaanse staat Indiana. Daar was hij

onder meer betrokken bij het onderzoek voor de NASA naar de black-out van astronauten bij hun terugkeer op aarde. De Amerikanen wilde Kuipers graag houden. "Maar ik miste daar de Nederlandse gezelligheid, de kronkelweggetjes en de terrasjes."

De in Amerika opgedane kennis kwam later goed van pas in Nederland toen er een verklaring werd gezocht voor een aantal ongelukken met F16 straaljagers. "Die straaljagers werden gevlogen door piloten die duurtraining kregen. Uit onderzoek bleek dat juist door die duurtraining de bloeddruk van piloten zich niet snel genoeg kan aanpassen aan de plotselinge verandering die door g-kracht veroorzaakt wordt. Daardoor raakten ze buiten bewustzijn." Zijn onderzoekswerk bezorgde Kuipers regelmatig aanbiedingen uit binnen- en buitenland, maar hij sloeg die steeds weer af. Kuipers bleef in Maastricht, omdat hij hier uiteindelijk het beste zijn werk kon en kan doen, zegt hij. Dat wil niet zeggen dat hij geen kritiek heeft op de Universiteit Maastricht. Zo heeft het onderwijssysteem te weinig evolutie doorgemaakt, vindt hij. "Je moet jezelf blijven vernieuwen."

Dopingexpert

In 1992 werd Harm Kuipers als universitair hoofddocent gevraagd om hoogleraar Bewegingswetenschappen te worden. Die titel is inmiddels omgedoopt tot hoogleraar Sport, Beweging en Gezondheid. "Dat sluit beter aan bij het beleid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport."

Kuipers verwierf het laatste decennium grote bekendheid als dopingexpert. "Zelf heb ik als schaatser één keer amfetamine aangeboden gekregen. Toen heb ik gezegd: als ik dat nodig heb, stop ik meteen." Kuipers deed onder meer onderzoek naar het gebruik van amfetamine, anabole steroïden en Epo en zag zijn vermoedens bevestigd: het effect van doping wordt vaak overschat en het placebo effect is veel

groter dan wordt aangenomen. "Iemand die amfetamine heeft gebruikt en een medaille wint met tien kilometer fietsen, moet je eigenlijk een extra medaille geven. Want door de amfetamine gaat je maximale vermogen juist omlaag en ga je minder hard fietsen."

Ook het effect van Epo op de snelheid van schaatsters wordt sterk overschat, zegt hij. Het idee is dat Epo leidt tot een toename van hematocriet in het bloed, zodat het bloed dikker wordt en meer zuurstof verplaatst met betere prestaties tot gevolg. "Maar dat dikke bloed komt moeilijker in de kleine vaatjes terecht, waardoor het positieve effect weer teniet wordt gedaan. Wat nu de beste hematocrietwaarde is, is op dit moment onderwerp van onderzoek." Dankzij zijn expertise op het terrein van doping was Kuipers onder meer lid van de

“Het beroep van arts trok me aan en ik wist dat je niet je hele leven op hoog niveau kunt blijven sporten”

dopingcommissie van het World Anti Doping Agency (WADA). Sinds 2000 is hij medisch adviseur van de internationale schaatsunie ISU. In die laatste rol is hij nauw betrokken bij het testen van langebaan schaatsters op doping. "Daar kan ik me helemaal in uitleven, want die bloedtesten leveren weer allerlei interessante informatie voor artikelen op."

Kwakzalvers

Kuipers ziet het ook als zijn taak om een brug te slaan tussen nieuwe wetenschappelijke inzichten en de praktijk. Daarom houdt hij lezingen en verzorgt hij voorlichtingsbijeenkomsten voor trainers. "Een van de problemen in bijvoorbeeld de wielrennerij, is dat er te veel pseudo-experts rondlopen. Die horen thuis in de categorie kwakzalvers, maar omdat ze een artsdiploma hebben, wordt er door de renners naar hen geluisterd." Kuipers hoopt dat sporters mondiger worden en hun begeleiders door wie ze misleid zijn, gaan aanklagen. "Een wielrenner wil gewoon hard fietsen, die handelt te goeder trouw. Daarom moeten de mensen in zijn omgeving strenger worden aangepakt. De regels veranderen ook langzaam in die richting." Zijn aandacht voor doping heeft Kuipers in de laatste fase van zijn carrière op het spoor van diabetici gezet. Een van zijn conclusies is dat het gebrek aan beweging bij schoolkinderen tot een verstoorde suikerhuishouding leidt. En hun aantal neemt toe. "Diabetes type 2 is een echte welvaartsziekte", zegt hij. "De natuur heeft niet kunnen voorzien dat de noodzaak van beweging zou verdwijnen en er tegelijkertijd een overschot aan calorieën zou ontstaan." Zelf heeft hij daar duidelijk geen last van. Harm Kuipers is een vitale zestiger die niet de indruk wekt aan zijn pensioen toe te zijn. Toch komt dat pensioen langzaam in zicht. "Misschien dat ik dan ooit nog eens terugkeer naar Drenthe, want in mijn hart ben ik altijd een Drent gebleven."

Tekst: Tineke Oosterloo
Fotografie: Sacha Ruland

Blinde alumna Esther Crombag verkent haar grenzen

Topsporter, docente en televisiemaker

Alumna Esther Crombag is docente aan de rechtenfaculteit, fietst tandem op topniveau en maakte televisie-interviews met Olympische sporters voor de regionale zender L1. Ze is vanaf haar elfde blind, maar juist dat lijkt haar de drive te hebben gegeven om te laten zien wat ze kan.

Esther Crombag studeerde in 1998 cum laude af aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Maastricht. Ze was 23, wilde rechter worden en deed daarom mee aan de zware selectie voor rechterlijk ambtenaar in opleiding (raio). Ze was door de eerste rondes gekomen en had de eindstreep bijna bereikt, maar ze werd afgewezen. "Ze vonden me te jong. Ik moest eerst wat meer levenservaring opdoen." Zelf dacht ze op dat moment dat er een andere reden was: "Discriminatie. Ik dacht: ze willen me niet omdat ik blind ben." Nu, tien jaar later, kan ze er om glimlachen. "Misschien hadden ze toen wel gelijk. Ik was nog te jong en moest zeker nog meer van het leven meekrijgen."

"Als je naar een schilderij in de woonkamer kijkt, zie je hoe ik er toen uitzag." Ze tast met haar handen de muur af en loopt van de keuken, waar ze aan de keukentafel zaten te praten, naar de woonkamer. Daar wijst ze het schilderij aan van een blond meisje samen met haar blindengeleidehond, een Golden Retriever. "Ik had toen nog een iets ander figuur", zegt de vrouw die trainde voor een startplaats op de Olympische Spelen voor gehandicapten in Beijing bijna verontschuldigend. "Ik deed toen nog niet aan topsport."

Waarom niet? "Alles heeft zijn tijd", zegt ze. Want alles wat ze in haar leven doet, heeft haar volle aandacht nodig en een duidelijke

structuur, omdat blind zijn nu eenmaal zijn beperkingen heeft. Zo behaalde ze haar diploma, werd ze na een open sollicitatie docente aan de rechtenfaculteit, plaatste ze zich bijna voor Beijing en maakt ze op haar tandem televisie-interviews met topsporters voor de regionale omroep L1. Haar volgende doel is een appartementje kopen en alleen gaan wonen. En natuurlijk rechter worden: "Het geeft me een extra drive als mensen zeggen dat iets niet mogelijk is. Vrouwe Justitia is niet voor niets geblinddoekt."

Tot in de puntjes

Om de dingen die ze graag wil doen te bereiken, neemt Crombag vaak zelf het initiatief en is ze gewend om vooruit te denken en goed te plannen. Dat leerde ze al toen ze ging studeren: "Op de universiteit merk je dat ze niet gewend zijn aan blinde mensen. Iedereen is hulpvaardig, maar

“Het geeft me een extra drive als mensen zeggen dat iets niet mogelijk is. Vrouwe Justitia is niet voor niets geblinddoekt”

namen van haar nieuwe studenten repeteert, slecht Crombag de drempel tussen haar en de zienden op haar eigen natuurlijke manier. “In al die jaren ben ik nog nooit voor de gek gehouden.” Dat de studenten geen loopje met haar nemen, komt ook door haar eigen professionele houding. “Als ik er niets van zou brouwen, zou dat wellicht anders zijn. Maar alles is altijd tot in de puntjes voorbereid.” Ze is een perfectionist en kent veel wetteksten “in ieder geval in essentie” uit het hoofd. “Bij het geven van onderwijs merk ik niet dat ik blind ben.”

Fingerspitzengefühl

In het tijdperk van de computers is het veel gemakkelijker om teksten om te zetten in braille. Crombag showt haar laptop. Een vriendelijke mannenstem zegt haar waar ze in de menubalk staat en welke handeling ze doet. Voor haar toetsenbord zit een randje waarop braille verschijnt. Ze tast met haar vingers de regels af en leest, even snel als een ziende, de teksten voor. Zonder cynisme zegt ze: “Ik was elf jaar oud toen ik opeens blind werd. Dat is de ideale leeftijd om blind te worden. Ik kon goed mijn fingerspitzengefühl ontwikkelen.” Ook kan ze zich een voorstelling maken van de wereld om zich heen. Ze kan zich de kleuren voor de geest halen, wat wel handig is als ze samen met een vriendin kleding koopt, of oogschaduw. Die potjes staan in een vast stramien op haar dressoir, zodat ze niet de verkeerde kleuren kiest.

De harde werkelijkheid

Ze weet nog precies wanneer ze die kleuren opeens niet meer kon zien: half juni 1985 werd ze in drie dagen plotseling blind. Ze was met haar ouders en broer Hugo op

vakantie in Frankrijk. Meteen ging het gezin terug naar Nederland, waar in het ziekenhuis geconstateerd werd dat het echt mis was. Een cyste had de kruising van de oogzenuw aangetast. Ook haar hypofyse was beschadigd. Ze was blind en zou haar hele leven medicijnen moeten slikken om haar hormoonhuishouding op peil te houden. Dat ze zich daardoor regelmatig niet lekker voelde en sukkelde met haar gezondheid, vond ze in eerste instantie lastiger dan blind zijn. “Wat blind zijn betekent heb je als elfjarige nog niet meteen helemaal door. Je treurt omdat je niet meer kunt rolschaatsen en de poster van Madonna niet meer kunt zien. Maar je staat er niet bij stil dat je hele leven anders wordt.”

Op het blindeninstituut in Grave, bij Nijmegen, gaven ze haar genoeg bagage om als blinde de weg in het leven te vinden. Ze leerde er braille en stoklopen. “Het was er heel vertrouwd en beschermd. Ik wilde niet meer terug naar de ziende wereld.” Maar haar ouders beslisten anders. Zij vonden na lang zoeken een middelbare school waar een blinde leerling welkom was: een mavo in Valkenburg (later gevolgd door de havo en een hbo-prope-deuse). Ze had ook toen intellectueel een hoger niveau aangekund, maar deze mavo was “de enige school die het aandurfde”. Daar werd ze met de harde werkelijkheid geconfronteerd. “Ik werd natuurlijk niet gekozen met gym en ook buiten schooltijd hoorde ik er niet echt bij.” Die tijd heeft haar gevormd. Ze leerde assertief te zijn, voor zichzelf op te komen, door te zetten en te knokken, maar ook teleurstellingen te verwerken en te relativieren.

Beijing

Eigenschappen die je ook als topsporter nodig hebt. Want Crombag rijdt op hoog niveau tandem en het laatste jaar stond in het teken van het behalen van een startplaats op de Olympische Spelen voor gehandicapten. Dat is niet gelukt, al komt er wellicht nog een mogelijkheid om genomineerd te worden. Als ze dat bereikt, moet ze ook nog geselecteerd worden. Hoewel de sport heel belangrijk voor haar is - om even af te schakelen, maar ook voor de sociale contacten - twijfelt ze of ze nog wel naar Beijing wil. “De smog is daar zo erg dat die mijn longen aan kan tasten. Nu gaan ze er tijdens de Olympische Spelen wel voor zorgen dat de industrie de lucht minder vervuult, maar ik ben bang dat ze weer op volle toeren draaien als in september de Paralympics beginnen. Ik wil mijn gezondheid niet op het spel zetten.” Maar ook al komt ze niet in China, haar tandemcarrière leverde haar wel weer een nieuwe uitdaging op. Ze ging begin dit jaar in op het verzoek van de regionale omroep L1 om televisie-interviews te maken met topsporters die wellicht naar de Olympische Spelen gaan. Het werden vraaggesprekken op de tandem, maar ze maakte ook kennis met de wereld van die sporters. Omdat ze blind is, gebeurde dat op een andere manier dan we gewend zijn. Het leverde mooie kleine portretjes op, waarin haar blind zijn geen handicap bleek, maar juist een toegevoegde waarde had.

niemand weet wat er allemaal nodig is.” Zo moest ze tijdens haar studie bijvoorbeeld wel zelf regelen dat haar blokboeken op tijd in braille werden omgezet. Tijd om jurisprudentie te laten omzetten, was er meestal niet. Dus die sprak haar vader in op cassettebandjes. Crombag studeerde tien tot twaalf uur per dag en zorgde ervoor dat ze haar studie netjes op tijd en cum laude afrondde, hoewel ze er als visueel gehandicapte twee keer zo lang over mocht doen.

“Ik wil mijn gezondheid niet op het spel zetten voor de Paralympics”

Inmiddels is ze tien jaar docent. Ze vraagt studenten van de onderwijsgroep altijd op dezelfde plek te gaan zitten en leert de namen snel uit het hoofd. “Als ik voor de eerste keer een onderwijsgroep binnenkom, kun je een speld horen vallen. Daar loop ik dan, met mijn stok, mijn hond en mijn laptop.” Maar als ze eenmaal zit en de

Kort facultair nieuws

Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen

Foto: Herman van Gennep

Marjolein van Asselt lid WRR

Prof. dr. ir. Marjolein van Asselt, hoogleraar Risk Governance, is per 1 januari benoemd tot lid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). De WRR is een van de belangrijkste adviesorganen van de Nederlandse regering.

De overige leden van de WRR zijn journalist en voormalig hoofdredacteur van NRC Handelsblad Ben Knapen, econoom Henriette Past, jurist Corien Prins, voorzitter Wim van de Donk, Peter van Lieshout, hoogleraar op het terrein van zorgvraagstukken, wetenschapsfilosoof Gerard de Vries (voormalig decaan FdCMW) en oud-minister Pieter Winsemius.

NVBE-Prijs 2007

Dr. Jessica Mesman en Dr. Mark Coeckelbergh (Universiteit Twente) hebben de NVBE-prijs 2007 gewonnen. Deze wordt elke drie jaar

uitgereikt door de Nederlandse Vereniging voor Bio-Ethiek. Mesman en Coeckelbergh kregen de prijs voor hun artikel 'With hope and imagination: Imaginative Moral Decision-Making in Neonatal Intensive Care Units'. Het artikel werd in 2007 gepubliceerd in Ethical Theory & Moral Practice.

Het artikel gaat in op de rol van 'verbeelding' in het moreel redeneren tijdens

besluitvormingsprocessen op de neonatologie afdeling omtrent levensverlengend en levensbeëindigend handelen bij pasgeborenen. Door hun onderzoeksexpertise te bundelen heeft het artikel volgens het jury-rapport een sterk interdisciplinair karakter: het combineert sociale wetenschap, filosofie en de praktijk van het 'dokteren'. De jury benadrukt tevens dat het artikel herkenbaar is voor de werkvloer en concludeert: "Empirische ethiek op zijn best!"

'The European Corner'

Sinds het najaar van 2007 heeft 'The European Corner' een website met nieuws en mededelingen over alle EU-gerelateerde activiteiten van de UM. De website biedt ook links naar sites die informatie bieden over stages en traineeships bij Europese instituten (www.unimaas.nl/europeancorner). Net als in 2007 zullen de initiators van 'The European Corner' ook dit jaar diverse bijeenkomsten organiseren waarbij allerlei aspecten van werken bij de EU en haar instituten aan de orde komen. 'The European Corner' werd opgezet door de Europa-gerelateerde masteropleidingen van de faculteiten Cultuur- en Maatschappijwetenschappen, Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde en Rechtsgeleerdheid en de School of Governance. 'The European Corner' stimuleert de coördinatie en samenwerking met betrekking tot EU-activiteiten waarbij masterstudenten van de diverse UM-faculteiten betrokken kunnen worden. Esther Versluis vertegenwoordigt de Faculteit der Cultuur- en Maatschappijwetenschappen in het organisatiecomité.

Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde

CHE Ranking

De website van het Centrum für Hochschulentwicklung is de meest complete en

gedetailleerde ranking van universiteiten en hogescholen voor de Duitse markt. Toekomstige studenten kunnen op de website aangeven wat volgens hen belangrijk is als het gaat om een onderwijsinstelling en krijgen dan de beste keus uit de CHE Database. De FdEWB heeft voor het eerst in deze ranking geparticipeerd en heeft bijzonder goed gepresteerd. Bekijk de website: www.chc.de

Nieuwe masteropleiding

De nieuwe Master of Science in International Business Marketing & Finance biedt een unieke combinatie van Marketing en Finance in één programma. Voor meer informatie, kijk op de website www.unimaas.nl/feba

EQUIS re-accreditatie

De FdEWB heeft in maart 2008 opnieuw het 'peer review team' van de EQUIS accreditatie ontvangen voor een herbeoordeling. Deze vindt elke drie jaar plaats. EQUIS (European Quality Improvement System) maakt deel uit van het internationale netwerk EFMD. Enkele alumni hebben deelgenomen aan het programma om hun ervaringen met de Universiteit Maastricht te delen. Het team was positief over het enthousiasme van de aanwezige studenten en alumni. De duidelijk merkbare gedeelde cultuur en waarden maakten indruk. De EQUIS accreditatie verbetert de reputatie van de faculteit en heeft een positief effect op de positie van alumni op de arbeidsmarkt.

Nieuwe MKB Portal

De nieuwe MKB Portal e-Matching service geeft werkgevers en studenten de mogelijkheid om studentenbaantjes, stages en vacatures aan te bieden en te vinden. In een volledige elektronische omgeving leggen werkgevers en studenten direct contact, zonder tussenkomst van derden. Kijk voor meer informatie op: www.unimaas.nl/mkbportal

Faculty of Health, Medicine and Life Sciences

Prof. dr. Jan Glatz opleidingsdirecteur MLW

Prof. dr. Jan Glatz is benoemd tot opleidingsdirecteur Moleculaire Levenswetenschappen (MLW). Hij zal de verdere uitbouw van de bachelor- en masteropleidingen op het terrein van MLW ter hand nemen, evenals de samenwerking met de (biomedische) onderzoeksmasters zoals die door de verschillende graduate schools aangeboden (gaan) worden. Tevens zal hij participeren in het bestuur van de School voor Levenswetenschappen binnen de transnationale Universiteit Limburg (tUL). Jan Glatz is sinds 2005 betrokken bij de School voor Levenswetenschappen en stond mede aan de basis van de tweejarige masteropleiding Molecular Life Sciences. In korte tijd is de opleiding uitgegroeid tot de grootste Molecular Life Sciences opleiding in de Benelux.

Nieuwe FHML opleidingen

Per 1 september begint binnen de FHML de nieuwe Research Master Nutrition and Metabolism: Fundamental and Clinical Aspects (MPhil). Het is de enige Research Master in Nederland op het gebied van voeding en metabolisme. In september start eveneens een nieuwe specialisatie binnen de Master of Science in Physical Activity and Health, namelijk: Sports and Physical Activity Interventions. Binnen deze specialisatie wordt de ontwikkeling, implementatie en evaluatie van evidence-based interventies bestudeerd met als doel sport en beweging te promoten.

Meer informatie over de inhoud van beide opleidingen is te vinden op www.unimaas.nl/fhml/masters, of neem contact op met de afdeling Marketing, PR en Voorlichting, telefoon: 043-3885708, email: study-fhml@unimaas.nl

Accreditatie MHPE en MPHP

Bij de FHML zijn begin 2008 twee bestaande opleidingen geaccrediteerd door de

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Het gaat hier om de Master of Health Professions Education (MHPE) en de Master of Public Health for Professionals (MPHP). MHPE is een tweejarige deeltijd masteropleiding die via afstandsonderwijs gevolgd kan worden. Deze opleiding spitst zich toe op gezondheidsonderwijs. MPHP is een eenjarige voltijd master voor Public Health professionals vanuit de hele wereld. Voor meer informatie over MHPE, ga naar www.she.unimaas.nl Voor meer informatie over MPHP, kijk op: www.mph.unimaas.nl

'Sanapolis'

Op vrijdag 30 mei vond de feestelijke presentatie plaats van het boek 'Sanapolis - de gezonde stad'. Medewerkers van de voormalige Faculteit der Gezondheidswetenschappen geven daarin antwoord op de vraag 'Wat is Gezondheidswetenschappen?' en beschrijven het unieke en brede karakter van het vakgebied. Het boek is uitgegeven ter gelegenheid van de fusie tussen de faculteiten der Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen tot de nieuwe Faculty of Health, Medicine and Life Sciences.

Faculty of Humanities and Sciences

Alumnidiner

Op vrijdag 4 juli viert het University College Maastricht haar Summer Graduation Ceremony, gevolgd door het traditionele Luminous alumnidiner. Alle UCM-alumni zijn van harte welkom bij dit diner. Neem voor meer informatie contact op met: ucmluminous@ucm.unimaas.nl

Faculteit der Psychologie

Faculty of Psychology and Neuroscience

De Faculteit der Psychologie krijgt op 1 september een nieuwe naam: de Faculty of

Psychology and Neuroscience (FPN). De Nederlandse naamvoering vervalt. Voor de naamsverandering is gekozen om meer recht te doen aan de unieke positie die de faculteit inneemt binnen het landschap van het Nederlands psychologisch onderzoek. Seniorstaf, bestuur, faculteitsraad, College van Bestuur en Raad van Toezicht hebben hiermee ingestemd.

Het leren onderzocht

Peter de Weerd is per 1 april benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Neurowetenschappen van Perceptueel Leren en Aandacht' aan de Faculteit der Psychologie van de Universiteit Maastricht. De leerstoel is voor vijf jaar ingesteld door de Stichting Wetenschapsbeoefening UM. Peter de Weerd ontving eerder onder meer een VICI-subsidie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek voor zijn onderzoek dat op langere termijn tot betere therapieën voor leerstoornissen kan leiden.

Zijn onderzoek geniet internationale erkenning en zijn ervaring sluit goed aan bij de behoefte van de FdP om de fundamenteel biologische component binnen haar expertise te versterken. Het onderzoek spitst zich toe op perceptuele processen in het visuele en het somatosensorische systeem en hoe die door aandacht en leren gemoduleerd worden.

Het huidige en komende onderzoek vindt plaats in Maastricht en het FC Donders Centrum en het Nijmegen Centrum voor Moleculaire Levenswetenschappen (beide Radboud Universiteit Nijmegen). Ook werkt Peter de Weerd samen met onderzoekers aan de University of Rochester (USA), de International School for Advanced Studies (Italië) en de University of Coimbra (Portugal).

Fundamental Neuroscience

De Researchmaster Cognitive Neuroscience, Neuropsychology and Psychopathology van de FdP en FHML wordt uitgebreid met een vierde spoor: Fundamental Neuroscience. Het nieuwe spoor heeft als uitgangspunt

de fundamentele processen in de individuele zenuwcel en gaat in september 2008 van start. Het verschilt van de bestaande track Cognitive Neuroscience waar de interactie tussen zenuwcellen centraal staat. Gemikt wordt op 25 tot 30 studenten met bij voorkeur een bachelor in psychologie, biologie of life sciences en engineering. Studenten met andere diploma's zijn onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar.

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Masterstudenten zeer tevreden

Masterstudenten zijn over het algemeen erg tevreden over het programma. Dat blijkt uit de master curriculumevaluatie die zij bij het inleveren van hun scriptie tussen juni 2007 en februari 2008 hebben ingevuld. De masterstudenten noemen het programma up-to-date en uitdagend. Het beantwoordt aan de verwachtingen en er zit een duidelijke rode draad in. Het overgrote deel van de respondenten vindt het programma precies goed en niet te simpel. Ook geven de studenten aan dat ze veel geleerd hebben op het gebied van de academische vaardigheden en samenwerken. Over de thesisbegeleiding en -begeleiders is men zeer tevreden. De informatievoorziening over de gang van zaken rond de thesis verdient wel verbetering, vinden de respondenten. Uiteindelijk waarderen zij de masteropleidingen gemiddeld met een 7.5 en zouden zij de opleiding opnieuw kiezen.

Nieuwe masters van start in september

In september begint in samenwerking met de universiteit van Warwick (UK) de eenjarige opleiding 'EU Law in the World Economy'. Studenten brengen de eerste drie maanden door in Maastricht en gaan voor het tweede trimester naar Warwick. Het derde en laatste trimester is gereserveerd voor de scriptie, die studenten naar

keuze kunnen schrijven in Maastricht of Warwick. De master is bedoeld voor mensen met een opleiding in rechten of een verwante discipline die zich willen specialiseren in EU-recht en de rol van de Europese Unie in de wereldeconomie. Verder begint in september de master 'Intellectueel eigendomsrecht en kennismanagement' (LLM/MSc). Deze twee elkaar aanvullende masters in Intellectueel Eigendomsrecht en Kennismanagement duren een jaar. De LLM opleiding is voornamelijk gericht op juristen, kennismanagers en mensen werkzaam op het gebied van technologie-overdracht die zich verder willen bekwamen in intellectueel en industrieel eigendomsrecht. De MSc opleiding bereidt wetenschappers (zoals artsen en scheikundig ingenieurs) die zich willen specialiseren in intellectueel en industrieel eigendomsrecht voor op het European Qualifying Exam for European Patent Agent.

Postacademisch Onderwijs

Het programma van het Postacademisch Onderwijs van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid is te vinden op de website (www.rechten.unimaas.nl/burpao). Oudstudenten van de faculteit ontvangen tien procent korting op de cursusprijzen. Voor meer informatie, bel 043-388 3273 of mail naar marlie.sprengers@facburfdr.unimaas.nl

Benoeming

Oud-student Raoul Dekkers is per 1 juli benoemd tot vice-president van het Gerechtshof in Den Haag. Hij wordt lid van de speciale kamer die in Nederland als enige bevoegd is verklaard om in hoger beroep kennis te nemen van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht. Hij is op dit moment nog internationaal rechter bij de War Crimes Chamber.

HAPPY-project: de kans op een infarct in kaart gebracht

Leo Hofstra, Ward Laufer en Froukje Dijk op het plein waar in vijf ochtenden tweeduizend medewerkers van het azM werden getest.

Deelnemers aan Heart Attack Prevention Program for You (HAPPY) gaan gezonder leven

Aan het aantrekkelijke Bourgondische leven in Limburg kleven ook nadelen. Zo heeft de Limburger een twee tot drie keer hogere kans op een hartinfarct in vergelijking met de Amsterdammer of de Fries. "Tja", zegt cardioloog en hoogleraar Leo Hofstra van het Maastricht UMC+, "te vaak vlaai, croissants, bier en *friet met zoervleis* is natuurlijk niet goed voor je hart en bloedvaten. Je levenswijze heeft wel invloed op je gezondheid."

Hofstra zet met zijn uitspraak een karikaatuur neer van de zuiderling. Niet leuk, maar de feiten spreken voor zich. In deze provincie houden veel mensen er ongezonde eetgewoonten op na. Dat vertaalt zich in gezondheidsproblemen en een zwaar beroep op de zorgcapaciteit. Reden voor de cardioloog om in zijn eigen academisch ziekenhuis Maastricht een paar jaar geleden te starten met het *Heart Attack Prevention Program for You*, kortweg HAPPY. Met een uitgebreid epidemiologisch Duits onderzoek als achtergrond werden op kleine schaal medewerkers getest op hun kansen op een hartinfarct. De methode is verfijnd en dit jaar zijn tweeduizend ziekenhuismedewerkers onderzocht.

Nauwkeurig

"We kunnen met een grote mate van nauwkeurigheid aangeven hoeveel procent kans een persoon heeft op een infarct binnen tien jaar", zegt UM-alumnus en cardioloog in opleiding Ward Laufer die samen met Froukje Dijk het HAPPY-project coördineert. "Daarvoor gebruiken we bloedwaarden zoals glucose en cholesterol. We meten bloeddruk en gewicht, verzamelen informatie over leefgewoonten en kijken hoeveel iemand beweegt. Die data worden in een rekenmodel gebracht en daaruit komt een cijfer. In de meeste gevallen is het risico op een infarct heel klein. Mensen die te hoog scoren, krijgen een uitgebreid en gedetailleerd advies. Vervolgens kijken we na een jaar of het risicopercantage

veranderd is. Deelnemers met alarmerende uitslagen sturen wij door naar de huisarts. Gelukkig hebben we nog niemand direct naar de EHBO moeten sturen, maar ook dat is mogelijk als het nodig is."

Uit een tweede wat grootschaliger onderzoek onder duizend medewerkers van het azM bleek dat het risicopercantage na een jaar met gemiddeld vijftien procent was gedaald. Ruim tachtig procent van de medewerkers gaf aan gezonder te zijn gaan leven.

"Natuurlijk spreekt niet iedereen de waarheid, maar de tendens is duidelijk", relateert Froukje Dijk. Zij studeerde af in Groningen en doet een promotieonderzoek aan de Universiteit Maastricht in het kader van het HAPPY-project, waarbij ze zich vooral richt op de communicatie rond het project. "Alleen al door het eigen gedrag te veranderen, wordt het risico op een infarct duidelijk kleiner. De eerste resultaten hebben ons doen besluiten om het project uit te breiden naar tweeduizend mensen", zegt zij.

Winst

En daar blijft het niet bij, als het aan Leo Hofstra ligt. "Het liefst zou ik zien dat HAPPY uitwaaiert over het hele land. En waarom ook niet? De test vergt slechts een paar minuten en is goed betaalbaar. Dat is hier onder meer te danken aan de inzet van studenten van de universiteit en de aanwezigheid van faciliteiten en apparatuur. Maar ook commercieel zou

een dergelijke test geen kapitalen hoeven kosten. De winst daarentegen is gigantisch. Zwaarlijvigheid en hart- en vaatziekten zijn wereldwijd de grootste bedreigingen in de volksgezondheid. In de VS stijgt het aantal slachtoffers weer na een aantal jaren waarin sprake was van een dalende tendens. Europa volgt, zonder twijfel. Behandelen kost miljarden. En dan praat ik niet eens over de kosten die gemoeid zijn met verzuim. Bovendien presteren fitte mensen beter. Nu investeren in preventie levert al heel snel resultaat op."

Vanzelfsprekend is het niet zo dat alles met een testje is opgelost. "Natuurlijk niet", zegt Froukje Dijk. "Aan de test hangt een uitgebreide vragenlijst die de mensen via internet invullen. Een advies op maat is hoofdstuk twee. Het programma voorziet in 22 miljoen verschillende adviezen. Als dat geen maatwerk is. Maar daarmee ben je er nog lang niet. Het wordt steeds evidentier dat mensen behoefte hebben aan coaching. Dat ze niet na een paar weken alweer minder gaan bewegen of toch weer die extra kroket uit de muur trekken. We gebruiken dit project ook om uit te zoeken hoe je het beste met mensen kunt communiceren over hun gezondheid. Via nieuwsbrieven, e-mail, de arbodienst of andere kanalen. Daarover kunnen we over een jaartje weer wat meer zeggen."

Bewustwording

Het draait volgens Ward Laufer ook om bewustwording. "Mensen weten vaak niet dat ze ongezond bezig zijn. Dat roken slecht is, weten we nu wel. Maar die hamburger bij McDonalds. Of dat vette ontbijt. Frisdrank. Een reep. Dat wordt niet altijd als ongezond ervaren. Verkeerde leefgewoonten kun je doorbreken met gerichte informatie. We hebben dat weer gemerkt tijdens de screening van ruim tweeduizend ziekenhuismedewerkers in april. Er wordt niet genoeg nagedacht over eten, drinken

en bewegen. Veel van onze keuzes zijn automatismen."

Zoals de kroket bij de lunch. "Precies", valt Leo Hofstra in. "Oók omdat de gezonde salade vier keer zo duur is als de ongezonde vette hap. Dat stimuleert uiteraard niet. Gelukkig hebben we kunnen regelen dat de ongezonde producten hier in het azM nu het duurste zijn en de gezonde producten het goedkoopst. Verder hebben we overal plaatjes laten ophangen waarin bijvoorbeeld wordt verteld hoe lang je moet wandelen om een chocoladereep te verbranden."

Betuttelend? "Helermaal niet. Het zijn *eye-openers*. Ook voor artsen ja. Die zijn vaak het ergst in hun ongezonde gedrag. Bij het ABP in Heerlen heeft eenzelfde aanpak geleid tot een drastische verandering in het eetpatroon van de medewerkers. Met moralisme win je geen mensen voor je. Het is een heel helder verhaal waarmee je gezonder kunt leven met minder kans op een ernstige aandoening. Daar zijn de meesten van ons wel gevoelig voor."

Biomarkers

Het HAPPY-project is in eerste instantie opgezet om een gezond leefgedrag te stimuleren en daardoor het aantal infarcten te laten dalen. Daarnaast is de manier van communiceren onderwerp van onderzoek. "Minstens zo belangrijk is de medische kant van de zaak", zegt Leo Hofstra. "Wij krijgen de beschikking over een schat aan gegevens en buisjes bloed waarmee we aan de slag kunnen. Met inachtneming van de privacy en toestemming van de Gezondheidsraad, dat spreekt vanzelf. Zo willen we heel graag weten welk gedrag welke invloed heeft op de vaten en het hart. Ook richt ons onderzoek zich op stofjes in het bloed die een voorspellende waarde hebben. Deze zogenaamde biomarkers kunnen een nog exactere indicatie geven voor een mogelijk infarct. Verder zal bij mensen

Maastricht UMC+

Het academisch ziekenhuis Maastricht en de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences van de Universiteit Maastricht werken sinds 7 januari officieel samen in het Maastricht UMC+: een top academisch centrum voor patiëntenzorg, onderzoek en onderwijs. Als uitgangspunt hanteert het Maastricht UMC+ de ketengedachte, beginnend bij het voorkomen van ziektes en vroege diagnostiek, tot de behandeling en verzorging van de patiënt.

Het Maastricht UMC+ legt daarbij het accent op hart- en vaatziekten, oncologie, chronische ziekten, geestelijke gezondheidszorg en public health/primary care. Overigens is de naam Maastricht UMC+ nog niet definitief.

met een verhoogd risico vaker een CT-scan gemaakt worden. Deze kan in veel gevallen de hartkatheterisatie vervangen. De hartkatheterisatie is een belastend onderzoek voor de patiënt. Vaak is hij er een dag mee kwijt. Bovendien is het een duur onderzoek ook en niet zonder risico. Met de huidige imagingtechnieken kan binnen een paar minuten een glashelder beeld gemaakt worden van het hart en de kransslagaders. Die beelden helpen ons weer verder met allerlei cardiologische onderzoeken." Leo Hofstra en zijn team zijn bijzonder geïnteresseerd in de invloed van sport en bewegen op het hart en vaatstelsel van de mens. De deelnemers aan het onderzoek wordt uitgebreid gevraagd naar hun lichamelijke activiteiten. Belangstellenden kunnen met flinke kortingen gaan sporten bij een aantal fitnesscentra in de provincie. Die effecten worden later weer gemeten en verdisconteerd in een nieuwe risicoscore. Zelf is het HAPPY-team ervan overtuigd dat bewegen een positief effect heeft op het aantal infarcten.

India

Om meer gegevens te vergaren over de invloed van sport wordt het HAPPY-project volgend jaar in twee Indiase steden ingezet. "India is het land waar de meeste hart- en vaatziekten voorkomen. Het is ook

het land waar heel weinig gesport wordt. Cricket ja, en een beetje hockey. Maar internationaal gezien stelt India als sportland niets voor. Men is al blij met één bronzen medaille op de Olympische Spelen. Sporten heeft geen status in India, ouders zien hun kinderen liever studeren. Het ligt voor de hand dat a-sportief gedrag de gezondheid negatief beïnvloedt. Met het HAPPY-model kunnen we die stelling beter onderzoeken en onderbouwen."

Behalve in India zal HAPPY ook op meer plaatsen in Limburg opduiken. De provincie Limburg heeft besloten een subsidie te verstrekken en diverse instellingen en bedrijven hebben inmiddels hun belangstelling geuit. "HAPPY is nu nog meer een sociale beweging binnen het azM en de Universiteit Maastricht", besluiten Ward Laufer en Froukje Dijk. "Dat gaat veranderen. Het is een breed inzetbaar instrument, dat hebben we hier al bewezen."

“Alleen al door het eigen gedrag te veranderen, wordt het risico op een infarct duidelijk kleiner”

Tekst: Femke Kools

Fotografie: Arjen Schmitz

De vakgroep Humane Biologie van de Faculty of Health, Medicine and Life Sciences, die prof.dr. Klaas Westerterp 25 jaar geleden mede opbouwde, kent vier clusters.

Westerterp maakt deel uit van het cluster dat zich richt op de regulatie van lichaamsgewicht, via voedselinname en energiegebruik. Dat laatste heeft met name de aandacht van de hoogleraar. Het onderzoek is ingebed in de onderzoeksschool NUTRIM.

Hoogleraar Humane Energetica Klaas Westerterp

De obesitas-epidemie te lijf

Wie wil afvallen, moet minder eten en meer bewegen. Het is niet alleen de overtuiging van de gemiddelde Nederlander, maar ook een veel gehoord advies van zorgverleners. “Terwijl uit onderzoek blijkt dat bewegen geen toegevoegde waarde heeft, behalve dan voor het voorkomen van hart- en vaatziekten. Wie wil afvallen, moet gewoon minder eten. Maar dat willen mensen niet horen”, zegt Klaas Westerterp, hoogleraar Humane Energetica aan de Universiteit Maastricht. Een gesprek met een energieke prof over het energiegebruik van de mens.

Nee, zelf doet hij helemaal niets aan sport. “Maar ik heb geen auto”, zegt hij. “Het enige wat ik doe is elke dag op de weegschaal gaan staan, al jarenlang. En dan zie je dat ik binnen een jaar wel gewichtschommelingen van een kilo of twee ken, maar dat mijn gemiddelde gewicht al jaren stabiel is rond de 59 kilo. Dat verschilt nog geen tiende kilo.” Met andere woorden: de energiebalans van Klaas Westerterp is dik in orde. Hij neemt niet meer energie tot zich via voedsel dan hij gebruikt. Dat kan niet iedereen zeggen, zeker niet met

hetzelfde gemak. Het aantal mensen met overgewicht stijgt hand over hand, door Westerterp ook wel de ‘obesitas-epidemie’ genoemd. Binnenkort publiceert hij een wetenschappelijk artikel over de rol van beweging in de toename van het aantal mensen met obesitas. “Metingen over de afgelopen 25 jaar tonen aan dat we niet significant minder zijn gaan bewegen, in tegenstelling tot wat vaak beweerd wordt. Het energiegebruik van de ‘moderne’ mens is vergelijkbaar met dat van wilde zoogdieren van vergelijkbare omvang. Dus moet

de verklaring gezocht worden in ‘overeten’. Dat is een stuk eenvoudiger geworden nu op elke straathoek kwalitatief goed eten tegen een redelijk prijs te verkrijgen is. En mensen hebben veel capaciteit om extra energie op te slaan in vet.”

Gouden standaard

Energiegebruik is al decennia zijn specialisatie, eerst bij vogels en sinds 25 jaar bij mensen. “Zwaluwen kunnen 24 uur aan een stuk vliegen. Hoe kan dat? We onderzochten het destijds met ‘tweevoudig gemerkt water’. Dat bestaat uit zware waterstof en zware zuurstof. Die stoffen

zijn in urinemonsters terug te vinden, aan de hand waarvan de CO₂-productie bepaald kan worden, en daarvan afgeleid het totale energiegebruik. In 1982 pasten we de techniek hier in Maastricht als een van de eersten ook op de mens toe en sindsdien is het de gouden standaard om het energiegebruik van mens en dier te bepalen.”

Zo was Klaas Westerterp ook betrokken bij de ontwikkeling van een versnellingsopnemer voor de registratie van lichaamsbeweging, waarop sinds 1992 veel mensen zijn gepromoveerd in Maastricht. Het apparaatje, kleiner dan een luciferdoosje, meet 24 uur per dag, weken lang alle bewegingen van de drager, zowel voorwaarts, zijwaarts als opwaarts. Aan de hand van deze gegevens kan de energiebehoefte van mensen nauwkeurig worden bepaald. De hoogleraar trekt twee grafieken uit de kast

“Wie wil afvallen, moet gewoon minder eten”

van mensen die een dag met het apparaatje rondliepen. De schoonmaakster kent gedurende de dag scherpe, hoge pieken in het bewegingspatroon, terwijl de kantoor-medewerker een veel zwakker patroon van 'heuveltjes' laat zien. "Je kunt het apparaatje ook gebruiken om mensen inzicht te geven in hun eigen bewegingspatroon. Dat kan op zich al een interventie zijn die een verandering teweeg kan brengen."

Een ander onderwerp waarin de vakgroep op dit moment kenniscentrum voor de wereld is, zijn de respiratiekamers; een soort hotelkamers waar mensen een tijd verblijven onder gecontroleerde omstandigheden. Zo kunnen onderzoekers een helder zicht op het energiegebruik krijgen. "Op dit moment onderzoeken we de invloed van eiwitten in de voeding op energiegebruik, zowel qua hoeveelheid als kwaliteit. Dat is tegenwoordig 'hot'. In samenwerking met de industrie hebben we hier in Maastricht een drankje ontwikkeld dat je een sneller verzadigd gevoel geeft, wat afvallen makkelijker maakt."

Opinies veranderen

Hoewel Westerterp en collega's wetenschappelijk aantonen dat niet bewegen, maar minder eten essentieel is bij afvallen, druppelt die kennis maar moeizaam door in de samenleving. De hoogleraar haalt zijn schouders op. "Mensen doen wat ze willen en horen wat ze willen horen. Het is ook niet mijn grootste doel om de publieke opinie te beïnvloeden, ik ben meer geïnteresseerd in het fysiologische mechanisme van de energetica. Om opinies te veranderen, zouden organisaties als de World Health Organization dat bijvoorbeeld sterker moeten adviseren, maar de voedingsmiddelenindustrie staat daar natuurlijk niet om te springen. En dat zijn machtige spelers. Het enige nadeel dat ik ervan ondervind, is dat in navolging van de gewone bevolking ook de reviewers van wetenschappelijke publicaties moeilijk te overtuigen zijn. Dat maakt het voor ons wat moeilijker om bevindingen te publiceren."

Fitness of een grote hond?

Na zijn promotie in 2001 bij Klaas Westerterp kon Erwin Meijer binnen twee weken aan de slag bij Numico in Wageningen, sinds kort overgenomen door Danone Research.

"Ik onderzocht voor mijn promotie de effecten van lichamelijke activiteit op een groep 55-plussers. Er wordt altijd van uitgegaan dat meer bewegen leidt tot actievare, fittere mensen, maar dat bleek voor deze doelgroep niet helemaal op te gaan. Na twaalf weken tweewekelijks fitnessen waren ze wel fitter, maar niet actiever. Het bleek dat ze voor en na het sporten minder bewogen dan normaal; ze compenseerden. Dat hebben we gemeten

met het tweevoudig gemerkt water en de versnellingsopnemer, die bij veel onderzoek van Klaas Westerterp een grote rol spelen. Mijn conclusie was dat deze doelgroep niet per se hoeft te sporten; een grote hond om mee te wandelen kan net zo goed voor de gezondheid zijn.

Bij Danone Research ontwikkel ik op de afdeling Medical Nutrition nieuwe voedingsproducten voor ziekenhuispatiënten. Patiënten met bepaalde ziektes hebben behoefte aan extra voedingsstoffen, naast de drie ziekenhuismaaltijden per dag. Wij ontwikkelen producten, zoals drinkvoeding en sondevoeding, die hen die extra stoffen bezorgen. Ik kijk daarbij naar nieuwe wetenschappelijke vindingen op dit gebied,

maar ook naar de behoefte van patiënt en arts. In samenwerking met ziekenhuizen en bijvoorbeeld de Universiteit Maastricht zorg ik voor de klinische onderbouwing van de nieuwe voeding. We werken veel samen met het instituut NUTRIM van de UM; de Universiteit Maastricht is een van de weinige universiteiten in Nederland die voedingsonderzoek doen."

Is meten weten?

Annelies Goris studeerde Gezondheidswetenschappen in Maastricht (1994-1997) en promoveerde in 2001 bij Klaas Westerterp. Aansluitend kreeg ze een baan als senior scientist bij Philips-Research, Care & Health Applications.

"Mijn promotieonderzoek bevestigde dat metingen van de voedselinname van mensen niet per se een afspiegeling van de werkelijkheid zijn. Dergelijke metingen zijn gebaseerd op de opgave van proefpersonen zelf en mensen blijken twintig tot vijftig procent minder te rapporteren dan wat ze daadwerkelijk eten. Omdat ze dingen vergeten, zich misschien schamen, in de proefperiode bewust wat minder eten dan normaal, of bijvoorbeeld hun porties moeilijk in kunnen schatten. Daarnaast bleek in een groep obese mannen dat de

vetinname ook selectief werd ondergerapporteerd. Je kunt dus vraagtekens zetten bij het geclaimde succes van publiekscampagnes gericht op minder vetinname.

Op de afdeling Care & Health Applications van Philips-Research doe ik op dit moment onderzoek naar het meten van activiteiten van mensen. Kun je ze stimuleren om meer te bewegen als je feedback geeft over het eigen bewegingspatroon? Het blijkt inderdaad dat inactieve mensen door dat zelfinzicht tien procent actiever kunnen worden. Met kleine aanpassingen in het dagelijks leven is zo een grote gezondheidswinst te behalen. Binnen Philips Corporate Technologies proberen we dergelijke bevindingen te vertalen in daadwerkelijke applicaties, zoals een activity-monitor die gekoppeld is aan een webservice met coaching en een online community. Ik vind het erg leuk om

mijn onderzoekswerk op die manier terug te zien in de praktijk. Maar ook het contact met andere wetenschappers, binnen en buiten Philips, boeit me."

*Atleten Olympische Spelen Beijing
gebruiken massaal vinding van Gerard Rietjens*

Een dik vest tegen de **hitte**

Niet schrikken als u tijdens de komende Olympische Spelen in Beijing de Nederlandse sporters bij een temperatuur van 35 graden, een hoge luchtvochtigheid en een dikke laag smog ziet rondlopen in een buitenproportionele bodywarmer. In het dikke kledingstuk zit namelijk een ingenieus slangensysteem met ijswater dat de atleet moet afkoelen alvorens de arena te betreden. Bedacht en ontworpen door Gerard Rietjens, opgeleid inspanningsfysioloog aan de Universiteit Maastricht en sinds 2002 in dienst van NOC/NSF. "Of het beslissend is voor die gouden medaille kun je nooit weten. Winnen of verliezen wordt bepaald door honderden factoren. Dit is er één van."

Natuurlijk leeft Gerard Rietjens toe naar de Olympische Spelen in Beijing. Vier jaar heeft hij met een breed samengesteld team alles gedaan om de Nederlandse sporters voor te bereiden op het belangrijkste sportevenement ter wereld. Hij heeft samen met DSM de koelvesten geoptimaliseerd, tientallen sporters geadviseerd over hoe zich te gedragen in extreme omstandigheden, sportdrankjes mee samengesteld, gekeken hoe een lichaam reageert na inspanningen bij hitte en smog, schema's opgesteld over voorbereidingen en trainingen, tabellen ingevuld, conclusies getrokken; kortom alles is gedaan om de randvoorwaarden zo ideaal mogelijk in te vullen. Met dat ene ultieme doel: Olympisch Goud.

Geen feestje

En toch bouwt de 44-jarige Heerlenaar geen feestje als de gouden plakken omgehangen worden. "Ik zal niet koketteren met een overwinning. Het is de sporter die de prestatie levert. Niet ik.

Mijn bijdrage is marginaal. Kijk, in laboratoria is bewezen dat iemand beter presteert met een afgekoeld lichaam. Maar om te winnen moet alles kloppen. Alle factoren zijn belangrijk. Zit er ergens een zesje tussen, dan kun je het vergeten. Vier jaar geleden werkten misschien vier of vijf landen met koelvesten. In Beijing zullen dat er misschien honderd zijn. Daar win je het niet meer mee. Het is slechts één radertje in het geheel."

Het klinkt relativerend uit de mond van iemand die vanaf zijn jongste jeugd gefascineerd is door sport. De plotselinge dood van zijn vrouw Miriam ruim twee jaar geleden heeft daar alles mee te maken. "Ik was op weg naar de Winterspelen in Turijn. 's Ochtends nog dag gezegd tegen mijn kerngezonde vrouw en ons dochtertje. 's Avonds was ik weduwnaar. Ze is zomaar omgevallen. Hartstilstand. Weg is je mooie leven, weg zijn je plannen en ambities. Zeker, je leeft door. Je werkt, je sport. Mijn persoonlijke records met rennen en fietsen heb ik neergezet in de periode na die fatale

dag. Je zoekt een uitlaatklep. Maar niets is meer hetzelfde. Geen sprake van dat ik nu ruim drie weken naar Beijing ga. Ik kan onze dochter van acht toch niet alleen laten."

Defensie

Gerard Rietjens verhuult het niet: hij heeft het bij tijd en wijle moeilijk. Zijn droombaan bij NOC/NSF en een parttime functie bij de schaatsploeg van TVM zijn niet voldoende om het verdriet te stelpen. Sterker nog: na de zomer verruult de bewegingswetenschapper zijn functie bij de sportkoepel voor een baan bij Defensie. "Ik ga soldaten adviseren als ze op missie worden gestuurd naar Afghanistan, Tsjaad of waar ook. Landen waar de omstandigheden extreem zijn. Hoe ze daar het beste kunnen overleven. Hoe ze hun lichaam kunnen sparen en moeten verzorgen. Waar ze op moeten letten met eten en drinken. Enzovoort. Net als bij sporters. Ik heb niets met oorlog of vechten. Integendeel, sinds de dood van mijn vrouw kan ik helemaal niet meer tegen het zinloos verspillen van

Tekst: Jos Cortenraad

Fotografie: Franco Gori

In Maastricht heb ik een geweldige tijd gehad. Mijn droom heb ik echt kunnen waarmaken. Zeker toen ik na een stage in Nieuw-Zeeland kon promoveren in Maastricht en daarna bij NOC/NSF aan de slag kon als inspanningsfysioloog.”

Hoogtestages

Rietjens promoveerde in 2002 op het onderwerp *Preparing for the Olympic Games*; meer precies op de balans tussen maximale belasting en overbelasting bij triatleten in voorbereiding op de Olympische Spelen van Sydney. Het leverde de onderzoeker een baan op bij NOC/NSF waar hij onder meer zorgde voor een speciaal lab. Daar kunnen sporters verblijven in nagebootste omstandigheden; bijvoorbeeld op een hoogte van drieduizend meter. Dan vinden er in het lichaam processen plaats waarbij er meer rode bloedcellen worden aangemaakt. Prestatiebevorderend zegt de een, niet waar beweert de ander. “Het is voor elke sporter een persoonlijk verhaal. Het lab wordt veel gebruikt ter voorbereiding. Ook met het oog op Beijing. Ook hier geldt dat het één van de vele factoren is en kan bijdragen aan een optimale voorbereiding. Met doping heeft het in ieder geval niet te maken. Het gebruik van doping is verwerpelijk, ik wil er niets mee te maken hebben. Ik zou niet met mezelf kunnen leven als ik iemand iets zou aanpraten waardoor zijn of haar gezondheid in het gedrang komt. Moet je je voorstellen dat je die persoon na tien jaar tegenkomt. Ziek door jouw advies! Onverteerbaar. Nee, ik houd me puur bezig met het zo optimaal mogelijk omgaan met je lichaam. Goed voeden, goed verzorgen.”

Koelvesten

In dat kader past ook de ‘uitvinding’ van de koelvesten. “Een atleet moet gekoeld aan een wedstrijd beginnen. Het idee van zo’n koelvest was niet exclusief van mij. Er werd al mee geëxperimenteerd. Ik heb wel van

NOC/NSF de kans gekregen om het koelvest specifiek voor de sport te ontwerpen. Samen met het bedrijfsleven trouwens. Veel ondernemingen hebben belangen in de sportwereld. Als ze betere prestaties kunnen koppelen aan nieuwe drankjes of kleding, dan is dat *business*. De eerste versie van het koelvest was niet om aan te zien. Lomp, met koppelstukjes van gewone tuinslangen. Maar het is wel gebruikt tijdens de Spelen van 2004 in Athene. Leontien van Moorsel heeft goud gehaald. Tientallen andere landen zijn er daarna mee begonnen. Toch leuk.”

De wetten van de sport

Sinds Athene is Gerard Rietjens betrokken bij diverse andere experimenten en nieuwe middelen om atleten beter te laten presteren. Tientallen topsporters en de schaatsploeg van TVM kennen hem als een betrokken fysioloog. Samen weten ze dat elk detail in de sport telt. “Of het eerlijk is dat wij hier zoveel mensen en geld hebben om onze sporters aan overwinningen te helpen? Ach, wat is eerlijk? Wij hebben geen bergen om bepaalde sporten te oefenen. Geen sneeuw om te skiën. Geen warm klimaat om te oefenen voor Beijing. De reglementen bepalen wat eerlijk is en wat niet. Als fysioloog ga ik daar niet over. Bovendien kent de sport zijn eigen wetten. De vorm van de dag, de fitheid, je gevoel, je motivatie. We zullen tot in lengte van jaren de prestaties van sporters proberen te verklaren. Ik zou zo tien promotieonderzoeken willen starten. De invloed van bepaalde oefeningen, een speciale trainingsaanpak. Ideeën te over.”

Voorlopig zal Gerard Rietjens er zelf niet aan beginnen. Behalve het werk voor TVM wordt hij nu een vraagbaak bij Defensie. De bezoeken aan zijn vroegere UM-collega's zullen niet minder worden. Het overleg met oud-collega en vakgenoot Harm Kuipers idem dito.

levens. Het raakt me. Voor mij betekent deze functie gewoon meer regelmaat. Geen weekendwerk of avondwerk. In de sport is dat anders. Dat is heel onregelmatig. Dan ben je altijd weg. Mijn dochter, onze dochter, gaat voor. En ik wil natuurlijk wel goed mijn werk kunnen doen, vandaar deze stap. Ik blijf wel bij TVM, dus helemaal weg uit de sport ben ik niet.”

Grenzen

Ongetwijfeld zullen ze hem missen bij NOC/NSF. Hij belandde er niet toevallig. “Sport heeft mij altijd bovenmatig geïnteresseerd. Elke sport. Grenzen verleggen, betere prestaties, snellere tijden. Waarom? Dat weet ik niet. Ik denk ook dat de grenzen nog lang niet bereikt zijn. Een schaatser kan altijd sneller. Omdat hij of zij beter materiaal ter beschikking krijgt. Misschien komt er wel een alternatief voor ijs dat beter glijdt. Kunststof schaatsen in plaats van ijzer. Misschien wel beter presterende pezen via stamceltherapie. Wie zal het allemaal zeggen? Je zult de

honderd meter nooit lopen in nul seconden. Verder sluit ik niets uit.” Gerard Rietjens ‘bekeerde’ zich pas laat tot de wetenschap. Tot zijn 27^e jaar was hij verpleegkundige, onder meer op de ambulance van de GGD in de regio Maastricht. “In 1989 ben ik aan de universiteit in Maastricht begonnen met de studie Bewegingswetenschappen aan de Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Ik wilde zo graag iets doen met sport en dan met name duursporten.

“Kijk, in laboratoria is bewezen dat iemand beter presteert met een afgekoeld lichaam. Maar om te winnen moet alles kloppen”

Roeivereniging Saurus viert 25-jarig jubileum

De Maastrichtse Studenten Roeivereniging Saurus bestaat 25 jaar. Kroon op het jubileum is de organisatie van de pretentieuze slotwedstrijden op 5 en 6 juli op de Bosbaan in Amsterdam. De roeivereniging is uitgegroeid tot de grootste studentensportvereniging van Maastricht, en hoopt dit jaar eindelijk groen licht te krijgen voor de nieuwe huisvesting.

Vijfentwintig jaar geleden kwamen enkele actieve roeiers in Maastricht studeren en richtten de Maastrichtse Studenten Roeivereniging Saurus op. Van de burgerroeivereniging MWC kon er met hulp van de universiteit het eerste jaar een stukje van de botenloods worden gehuurd. Meer was niet nodig, Saurus had maar dertig leden. Inmiddels telt de vereniging meer dan vierhonderd leden plus een omvangrijke oud-leden vereniging, en is het de grootste studentensportvereniging van Maastricht. Er zijn acht teams van wedstrijdroeiers, sporters die elke dag trainen. Daarnaast zijn er 'gewone' competitieroeiers en is er plaats voor gezelligheid. Niet alleen in de verenigingskroeg, die sinds 1992 aan de Statensingel ligt, maar bijvoorbeeld ook tijdens de jaarlijkse Regatta op de Maas. Een traditie die de vereniging in stand houdt, ook al is het botenhuis, met daarin zo'n zeventig boten, inmiddels verhuisd naar de Jojohaven aan de Zuid-Willemsvaart. "Op het kanaal is het water rustiger, dus daar kan veel beter getraind worden", vertelt Saurusvoorzitter Wout Rensink.

Grote plannen

Die nieuwe botenloods bij de Jojohaven is tijdelijk. De vergunning loopt tot eind 2009, maar er zijn grote plannen voor een gebouw dat meer dan een miljoen euro gaat kosten. In dat gebouw is plaats voor trainingsfaciliteiten, een botenloods en de sociëteit. Er zijn echter nog wat obstakels. De vereniging voert overleg met de gemeente of het mogelijk is het bestemmingsplan aan te passen en de nodige vergunningen te krijgen. "We worden daarbij gelukkig gesteund door de universiteit", zegt Wout Rensink, die hoopt dat er dit bestuursjaar knopen worden doorgehakt. Het bestuur heeft het ook druk met andere zaken. Er moet een jubileum worden gevierd! Het vijfde lustrum heeft als motto 'In Volle Vaart' meegekregen. Dit collegejaar zijn er al verschillende activiteiten georganiseerd, zoals een dispuutenroeidag, een uitverkochte filmnacht in filmhuis Lumière en natuurlijk een gala en een speciale almanak. Ook verkoopt de vereniging speciale lustrumkleding, van capuchontrui tot choker of das.

Bosbaan

De belangrijkste happening komt nog. In het weekend van 5 en 6 juli mag Saurus op de Bosbaan in Amsterdam de slotwedstrijden van de Nederlandse Studenten Roei Federatie organiseren. Dat is een bijzondere eer die alleen is weggelegd voor jubilerende verenigingen. Het hele jaar is een speciale commissie binnen de vereniging bezig geweest met de voorbereidingen. Want een wedstrijd voor 22 roeiverenigingen, waar drieduizend mensen worden verwacht en met 450 verschillende prijzen, moet goed worden voorbereid. Natuurlijk ontbreekt een ludieke lustrumrace niet in het programma; een wedstrijd met als thema carnaval. Saurusvoorzitter Wout Rensink: "We hebben zoiets al eerder georganiseerd. Roeiers stapten in de meest kleurrijke pakken in de boot. Een fantastisch gezicht natuurlijk als je aan de kant staat. En veel lol op het water!"

Alle alumni zijn van harte welkom bij dit gezellige en grootse evenement om de roeiers langs de kant aan te moedigen, elkaar te ontmoeten en het glas te heffen op de jarige roeivereniging en de sportieve prestaties.

Toproeier Daniël Mensch en Saurus

Geneeskunde-alumnus Daniël Mensch (29) was jarenlang het boegbeeld van Saurus. Hij won in 2004 de zilveren medaille op de Olympische Spelen met de Holland Acht, maar mag dit jaar niet mee naar Beijing. Inmiddels is hij artsonderzoeker orthopedie in het VU Medisch Centrum.

"Iemand van de INKOM-commissie van Saurus vond in 1997 dat ik verenigingslid moest worden, omdat ik groot en sterk was. In mijn tweede jaar werd ik geselecteerd door de Koninklijke Nederlandse Roeibond voor de 'studenten acht'. Daarmee werden we wereldkampioen op het Studenten WK. Enkele maanden later werd ik gebeld of ik met de Holland Acht mee wilde trainen."

"In het begin was het even wennen voor de Universiteit Maastricht om in te schatten waar ik mee bezig was, maar uiteindelijk kreeg ik alle ruimte en medewerking. Zeker

de mogelijkheid om mijn co-schappen via de Vrije Universiteit te lopen en toch in Maastricht af te studeren, was uniek."

"Ik ben na Athene eerst weer vol voor mijn medische carrière gegaan. Ik trainde acht à negen keer per week, terwijl mijn teamgenoten dat twaalf tot veertien keer per week deden. Na de afronding van mijn co-schappen zou ik de draad weer oppakken, maar dat is me nooit gelukt, omdat ik geblesseerd raakte. Natuurlijk baal ik daarvan. Maar ik gun ze het allerbeste en ga ik met een zeer verhoogde hartslag voor de buis zitten kijken."

Josefine Staats: nuts about coconuts!

Kokosnotenwater, kokosnotenmelk, kokosnotenolie, kokosnotenzeep, kokosnotenmeubels, kokosnotensuiker, kokosnotenbloem, kokosnotenwijn en -azijn, kokosnoten-vezelproducten. Allemaal gemaakt uit de bestanddelen van, jawel, de kokosnoot!

In landen zoals India, Brazilië, Sri Lanka, Indonesië en de Filipijnen al lang een vast onderdeel van het dagelijkse bestaan, binnenkort ook op de Europese markt een aanwinst. En nog belangrijker, een noodzakelijke bron van inkomen voor veel arme landen. Eentje waaraan de Duitse alumna Josefine Staats een duidelijke bijdrage wil leveren. Met haar in Berlijn gevestigde bedrijf Future Food Factory gaat ze een reeks natuurlijke, functionele voedingsproducten in de Europese markt zetten, waaronder kokosnotenwater, kokosnotenolie en -suiker, en een handige draagbare kokosnotenopener.

Verfrissend en helend

Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het vooral de smaak van kokosnotenwater was die Josefine aantrok tot de behaarde vrucht met de harde bast, of eigenlijk de nog jonge, groene, haarloze vrucht. "Vorig jaar dronk ik op het strand in Thailand uit een verse kokosnoot een onwaarschijnlijk lekkere Piña Colada-kokosnotenwater-cocktail. Dat was tijdens mijn MBA-studie aan de business school INSEAD. Samen met mijn studiegenoten gebruikten we onze cursussen ondernemerschap om te bekijken of en hoe we iets met dit product konden doen. Hoe meer tijd ik eraan besteedde, hoe meer gefascineerd ik raakte door de kokosnoot. Ik ontdekte dat kokosnotenwater een natuurlijk isotonic drankje is (vervangt het vocht en de mineralen die door het lichaam worden verbruikt tijdens fysieke inspanning, red.) met weinig calorieën, en dat het in veel landen als een verfrissend en zelfs helend product wordt gebruikt. In India bijvoorbeeld wordt het zelfs in plaats van moedermelk aan baby's gegeven en in oorlogstijd wordt het in bepaalde gebieden als intraveneuze vloeistof gebruikt. Ik ben van mening dat kokosnotenwater een bijzondere stof is die het

ook goed kan doen in Europa. Het is bijvoorbeeld heel geschikt als sportdrink en door de unieke kenmerken ben ik ervan overtuigd dat het zich in belangrijke mate onderscheidt van alle neon-gekleurde soortgenoten op de markt."

Maatschappelijk betrokken

Natuurlijk wil de in Maastricht afgestudeerde econome, specialisatie Finance, uiteindelijk goed geld verdienen met haar onderneming. Maar het idee dat ze met de verhoogde consumptie van kokosnoten het leven van veel boeren in ontwikkelingslanden aanzienlijk kan verbeteren, maakt het nog meer de moeite waard. "In alleen al Kerala, een zuid-Indiase staat, voorzien kokosnoten in het levensonderhoud van 3,5 miljoen gezinnen. En tussen de 25 en 33 procent van de Filipijnse bevolking is voor haar inkomen volledig afhankelijk van kokosnoten. Diverse overheidsbelangengroepen erkennen het belang van deze industrie en promoten de kokosnoot dan ook. De Verenigde Naties, bijvoorbeeld, financieren studies die gericht zijn op het product."

Werk in uitvoering

Het idee voor een eigen bedrijf kwam niet zomaar uit de lucht vallen. "Ik heb ondernemers altijd bewonderd om hun vrijheid, hun vastberadenheid en de kansen die ze voor zichzelf creëren om uit niets iets moois te maken. Ik heb allerlei opties voor mezelf bekeken door veel stages te lopen bij grote en kleine bedrijven en instellingen. Ik merkte dat ik binnen de kleine ondernemingen de meeste toegevoegde waarde voelde en dat ik daar de meest directe invloed kon uitoefenen. Daarbij vind ik het prettig om te werken in een omgeving die niet al te gestructureerd of hiërarchisch is en in een kleine onderneming is dat het geval."

"Ondernemerschap staat voor mij gelijk aan 'uitvoering' en het hebben van voldoende zelfdiscipline om elke dag ook daadwerkelijk uit te voeren. Er is niemand die je vertelt hoe laat je moet opstaan en wanneer je resultaten moet leveren. Dat is voor mij het moeilijkste aspect aan het hebben van een eigen bedrijf. Verder ben ik ervan overtuigd dat

ondernemerschap stoelt op de wil om nooit te stoppen met leren en ontdekken. Je moet innovatiever zijn dan bestaande bedrijven. Het Maastrichtse PGO heeft me geholpen een actieve, onafhankelijke *lifelong learning and developing*-houding te ontwikkelen en dat komt goed van pas bij het hebben van een eigen bedrijf."

Kokosnotenmobiel

Future Food Factory staat nog in de kinderschoenen, maar Josefine's harde werk begint zo zijn vruchten af te werpen. "Ik heb inmiddels verschillende kokosnootproducten succesvol getest met behulp van een Duitse site en via een Google AdWords campagne. Op het moment ben ik druk bezig met het ontwikkelen van een 'real nut coconut' promotie waarmee ik mijn merk en de producten wil introduceren. Ik heb daarvoor een enorme container met 10.000 kokosnoten gekocht die ik met mijn groene kokosnotenmobiel ga verkopen tijdens de Kieler Woche, het grootste sportevenement in de wereld waar meer dan drie miljoen bezoekers op af komen. Dat zal een goede test zijn. Uiteindelijk is het mijn hoop en passie een zelfstandig bedrijf neer te zetten dat waarde heeft voor de samenleving en dat banen creëert voor mensen in de rijke én de arme landen."

Voor meer informatie over Future Food Factory bezoek www.futurefoodfactory.com

Even voorstellen: Alumnicomité Zuid-Brabant

Een network van 1600 UM-alumni, een gezellige sfeer en interessante bijeenkomsten: dat biedt Alumnikring Zuid-Brabant. Het comité is op zoek naar meer actieve leden. Een portret met een oproep.

Menskracht

Zes vrouwen vormen het comité van Alumnikring Zuid-Brabant. Actieve vrouwen die niet voor een kleintje vervaard zijn. Maar toch willen ze graag wat menskracht erbij. Daarom doen zij een dringende oproep voor nieuwe actieve leden. Mannen of vrouwen, dat maakt niet uit, als ze zich maar actief willen inzetten voor de UM alumnikring Zuid-Brabant. Waarom zou je je inzetten voor je mede-alumni? Waarom doen Fancy van de Vorst, Marjolijn Daverveld, Sandra van de Ven, Madina Schut, Cory de Kool van Eerdenburg en Judith Kuijk dat eigenlijk?

“Voor een deel is het vanwege de binding met de Universiteit Maastricht, maar de mogelijkheid om je netwerk te kunnen uitbreiden speelt ook een rol. Verder is het erg gezellig. Voor de meesten van ons geldt dat we tijdens onze studie ook nevenactiviteiten hebben vervuld. Het past bij ons, actief zijn en een steentje bijdragen. Zo heb je een stem in het programma voor alumni. Student ben je relatief kort, maar alumnus blijf je de rest van je leven.”

Eindhovens tintje

De kring begon drie jaar geleden met een gezamenlijke bijeenkomst in Den Bosch voor alle 3300 alumni in Brabant. Er was een kring opgericht in de regio Den Bosch (nu Alumnikring Noord-Brabant) en een rondom Eindhoven (nu Zuid-Brabant). Later kwam er nog een kring in Breda en omstreken (Alumnikring West-Brabant) bij.

Samen bijeenkomsten organiseren bleek lastig. Daarom gingen de drie Brabantse kringen hun eigen weg. Alumnikring Zuid-Brabant telt nu zo'n 1600 UM-alumni die wonen en/of werken in en om Eindhoven. Twee tot drie keer per jaar organiseert het comité een bijeenkomst rondom thema's als sport, techniek en design.

“Wij geven de bijeenkomsten graag een Eindhovens tintje en kiezen een bijzondere locatie, zoals onlangs het Design-huis of het Nationaal Zwemcentrum Tongelreep. Of we organiseren een rondleiding in een Eindhovens gebouw dat normaal niet open is voor publiek, zoals de bovenste verdieping van de Kennedytoren, negentig meter hoog.”

Wensen vervullen

De bijeenkomsten worden goed bezocht. Het comité probeert dan ook inhoudelijk zoveel mogelijk aan te sluiten bij de wensen van de alumni in de kring. “We hebben goed inzicht in de samenstelling van de kring. Het Alumni Office van de UM levert ons informatie over de achtergrond van de alumni. De meerderheid van de alumni in de regio Eindhoven heeft gezondheidswetenschappen of geneeskunde gestudeerd. Toen we de kring startten, hebben we via een schriftelijke en telefonische enquête de wensen geïnventariseerd. Hieruit bleek dat alumni vooral inhoudelijke bijeenkomsten willen waarin zij zich verder in hun vakgebied kunnen verdiepen.

Er is een kleine harde kern die vrijwel naar alle bijeenkomsten komt, maar het is mooi om te zien dat we een divers publiek aanspreken. We hebben ook regelmatig bezoekers uit andere kringen die ons programma interessant vinden.”

Kwaliteit

Naast de keuze van de onderwerpen en de bijzondere plek is de kwaliteit voorwaarde voor succes. “We kiezen verschillende vormen: workshops, interactieve presentaties, symposia en lezingen door interessante sprekers. Die komen uit ons eigen netwerk en via de Universiteit Maastricht. Het heeft vaak een sneeuwbal effect, via de ene spreker komt de andere. Sprekers ‘adopter’ vaak de avond als een ‘eigen’ bijeenkomst. Hierdoor creëer je veel draagvlak. We vinden het ook van belang zoveel mogelijk alumni zelf de gelegenheid te geven een inhoudelijke bijdrage te leveren. Goed voorbeeld daarvan is Hans-Martin Don, alumnus en wethouder van Eindhoven, die tijdens de laatste bijeenkomst sprak over een bijzonder tippelzoneproject in het kader van het thema Gezondheidszorg en design (zie kader op pag. 19). We wisselen ook wel eens ideeën uit met andere kringen, maar minder dan we zouden willen.”

Toekomst

Het comité is alweer druk bezig met het voorbereiden van de volgende activiteiten. “Ons plan is om in de nabije toekomst een rondleiding te regelen op Strijp-S, een voormalig Philipsterrein van 27 hectare aan de rand van het centrum van Eindhoven, bekend vanwege het ‘Klokgebouw’ dat je vanuit de trein kunt zien. Strijp-S heeft veel industriële monumenten en wordt de komende tijd ontwikkeld tot een nieuw gebied om te wonen, te werken en te recreëren. Zo’n beetje de grote versie van Ceramique in Maastricht.

Judith Kuijk (links) en
Fancy van der Vorst, twee
oprichters van Alumnikring
Zuid-Brabant

In de toekomst blijven we een tot twee keer per jaar inhoudelijke bijkomsten organiseren. Onze droom is dat er meer alumni actief worden en dat meer sprekers vanuit de alumni zelf komen.”

Van de alma mater, Universiteit Maastricht, wordt ook het een en ander verwacht. Er moet, volgens het comité, een levendige en levenslange band ontstaan tussen UM en alumni. De kringen kunnen helpen die band te verstevigen. “Wat ons betreft worden alle partijen er beter van. Daarom hebben wij ook deelgenomen aan de UM-werkgroep met Jo Ritzen om dit in kaart te brengen. We zouden graag willen dat de universiteit een of twee keer per jaar een bijeenkomst organiseert op een centrale plek in het land met meerdere kringen. Krachten bundelen, samen met studieverenigingen, reünistenverenigingen en anderen is van belang in een tijd waarin mensen het druk hebben om zich op vrijwillige basis te blijven inzetten.”

Aangeboden

- **Netwerk van 1600 alumni in Zuid-Brabant**
- **Gezellige sfeer**
- **Interessante bijeenkomsten**

Gevraagd

- **Actieve inzet alumnikring Zuid-Brabant**

Reageren? Neem contact op met Fancy van de Vorst at fancy@planet.nl

Wethouder en alumnus Hans-Martin Don

“Je hebt kartrekkers nodig, want die bepalen wat er zoal gebeurt”, zegt UM-alumnus Hans-Martin Don (48). Hij is zo’n kartrekker. Als wethouder van Maatschappelijke Zorg, Financiën, Personeel & Organisatie in de gemeente Eindhoven, heeft hij een overvolle agenda. Toch vond hij tijd om een inspirerende lezing te houden tijdens het symposium ‘Gezondheid en design’ dat het alumnicomité Zuid-Brabant op 3 april hield in het Designhuis in Eindhoven.

Het was een spannend verhaal over de perikelen die hij als wethouder ondervond rondom de Eindhovense tippelzone; en over de opmerkelijke oplossing die hij daarvoor hoopte gevonden te hebben in de samenwerking met een Duitse professor Design.

Als verpleegkundige studeerde hij Gezondheidswetenschappen aan de Universiteit Maastricht (1990-1994). “Ik wilde verder kijken dan het primaire proces, kennis en kunde opdoen, abstract leren denken. Het was een heel bijzondere tijd. Alles tegelijk: werken in de Bijlmerbajes in Amsterdam, wonen en kinderen krijgen in Utrecht, studeren in Maastricht. Ik ontmoette daar een groep mensen die heel plezierig was.” In 1993 werd hij intakefunctionaris en zorgmanager bij het Forensisch Psychiatrisch Circuit van de geestelijke gezondheidszorg in Eindhoven en werkte vervolgens als projectleider reclassering bij het Leger des Heils. Na de laatste gemeenteraadsverkiezingen mocht zijn partij, de SP, gaan meebesturen. Ondanks dat Don eigenlijk “niet zo politiek actief” was, werd hij gevraagd wethouder te worden. “Bij het Leger des Heils was ik bezig geweest met het opzetten van een dag-en-nacht opvang voor drugsverslaafden. Ik heb toen af en toe een nogal grote mond gehad.

Als wethouder kun je je ideeën tot op zekere hoogte beter gestalte geven, je zit meer aan het stuur.” Omdat Eindhoven het stadsbestuur klein wil houden, heeft Hans-Martin een flink gevulde portefeuille met nogal uiteenlopende zaken. Met Maatschappelijke Zorg en Personeel & Organisatie heeft hij genoeg affiniteit en ervaring. “Van Financiën heb ik wakker gelegen. Toch was het geen argument om

het niet te doen en uiteindelijk vind ik ook dat onderdeel heel leuk.

Ik kan optellen, aftrekken, logisch nadenken en voor de financiële technieken heb ik een deskundige staf. Het gaat er toch om dat je dienstbaar bent

aan de stad als betrokken bestuurder.” Hoewel Don spontaan “ja” zei op de uitnodiging voor de alumnibijeenkomst voelde hij zich in eerste instantie “gast”, niet zozeer alumnus. “Ik behoor nog niet tot de club”, biecht Don op. Om actief betrokken te zijn bij het kringgebeuren heeft hij geen tijd. Misschien later, na zijn wethouderschap. Het belang van actief alumnibeleid onderschrijft hij. “Ik vond het heel leuk alumni van de UM te ontmoeten, te horen waar ze mee bezig zijn. Het is ook belangrijk vanwege het netwerk en de kennisuitwisseling. Enthousiaste alumni moeten het kringgebeuren zelf organiseren en de UM moet hen daarbij steunen. Het gaat daarbij, net als in het wethouderschap, om betrokkenheid, niet om eigen eer en glorie.”

Universiteitsfonds/swol

Talent connected 2007-2008

Op 24 april werden UM company scholarships uitgereikt aan de volgende studenten:

Idris Turay <i>Connected to APG</i>	Public Policy and Human Development
Abiot Mindaye Tessema <i>Connected to APG</i>	Public Policy and Human Development
Iveta Bartunkova <i>Connected to Woonpunt</i>	Public Health and Human Development
Boyan Raytchev <i>Connected to Belden Europe</i>	International Business
Baris Özman <i>Connected to Belden Europe</i>	International Business
Emiliya Angelova <i>Connected to ING Bank</i>	International Business
Mariuca Gospodino <i>Connected to ING Bank</i>	International Business
Diana Ximena Sierra Daza <i>Connected to Vodafone</i>	Arts and Heritage
Zumrad Sagdullaeva <i>Connected to Vodafone</i>	Arts and Heritage
Zane Logina <i>Connected to Vodafone</i>	Arts and Heritage
Ali Ebrahimnejad <i>Connected to SABIC Europe</i>	Economics and Financial Research
Gergana Petrova <i>Connected to PricewaterhouseCoopers</i>	Philosophy in Business Research
Corina Gageanu <i>Connected to Provincie Limburg</i>	Media Culture
Melva Samosir <i>Connected to Q-Park</i>	Public Policy and Human Development
Dewi Siska Sitompul <i>Connected to Q-Park</i>	Health Professions Education
Marthoenis Toko Asmadi <i>Connected to Q-Park</i>	Public Health
Thyagi Ponnampuruma <i>Connected to Q-Park</i>	Health Science Research
Feljandro Ramos <i>Connected to Stichting Elisabeth Strouven</i>	Health Science Research
Sanjay Kumar Sahoo <i>Connected to 50 Friends make a difference</i>	Public Health

Make a difference for talent ... make a difference for your business!

Fotografie: Mirianne Theunissen

Maastricht University dinner

Op 3 april 2008 ontmoetten UM-alumni, hoogleraren en een vertegenwoordiging van het bedrijfsleven elkaar tijdens het tweede Maastricht University Dinner. Speciale gast was de bekende Amsterdamse strafrechtadvocaat mr. Gerard Spong.

Met het Maastricht University Dinner beoogt het Universiteitsfonds Limburg een bijdrage te leveren aan de versterking van het netwerk van alumni en bedrijven met de Universiteit Maastricht, mede met het oog op versnelling van het proces van kennisvalorisatie. Een impressie in beelden van een inspirerende avond.

Bent u ook geïnteresseerd in het ondersteunen van internationaal talent?

Kijk op de website www.unimaas.nl/universiteitsfonds of vraag de brochure aan bij Veronique Theunissen (Veronique.theunissen@bu.unimaas.nl). Universiteitsfonds Limburg/swol, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. ING Bank 65.36.63.242

CRIME SCENE DO NOT CROSS

CRIME SCENE

CSI Maastricht? *nou ... nee*

Audrey Daniëls (26) uit Klimmen kreeg op 28 maart haar diploma als een van de eerste twee alumni van de masteropleiding Forensica, Criminologie en Rechtspleging. Sinds 1 februari is ze al aan de slag bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) in Den Haag als 'forensisch adviseur internationaal i.o.'. Zowel zij als wetenschappelijk directeur Ton Broeders van The Maastricht Forensic Institute moeten regelmatig mensen uit hun 'CSI-droom' helpen. "Nee, de misdaadbestrijding is tegenwoordig niet in handen van zwaar gedecolleteerde dames op hoge hakken."

De master Forensica, Criminologie en Rechtspleging combineert rechtswetenschap, criminologie en psychologie met ingrediënten uit de Life Sciences als DNA- en sporenonderzoek. Die multidisciplinaire visie op criminaliteit en bewijs sprak Audrey meteen aan. "Van forensische accountancy tot biomedische technieken, dat vond ik erg interessant." Ze stapte over naar de opleiding nadat ze in Maastricht de bachelor Nederlands Recht had afgerond, gevolgd door een half jaar Strafrecht.

Tijdens haar stage bij de afdeling Forensische Opsporing van de Politie, regio Limburg-Zuid, werd ze op de vacature bij het NFI gewezen. Hoewel ze buiten haar stage geen praktijkervaring op haar cv had, werd ze tot haar aangename verrassing aangenomen.

"Als forensisch adviseur sta je eigenlijk als bemiddelaar tussen het NFI en de opdrachtgever in. Dat kan politie of justitie zijn. Je geeft de opdrachtgever advies over welke sporen criminalistisch gezien belangrijk zijn en in overleg met deskundigen van het NFI wordt bepaald welke sporen kansrijk zijn. Helaas kunnen we geen DNA-profielen analyseren; dat had ik vooraf wel gehoopt te leren. Maar dat ik dergelijke profielen kan 'lezen', geeft me ook al voordeel in mijn werk." Dat merkte ze ook tijdens haar stage bij de politie, waar ze als een vis in het water was. "De technische recherche sprak me erg aan, omdat je werkt aan de bron. Ik heb nog even een baan bij de politie overwogen, maar het NFI is op forensisch gebied wel een van de meest boeiende werkgevers."

Haar omgeving heeft altijd veel belangstelling voor haar werk. Forensica is de laatste jaren 'hot', mede dankzij tv-series als CSI Miami. Zelf wist ze bij aanvang van de studie heel goed dat het geen "CSI-achtige praktijken" betrof, maar aan haar omgeving moet ze dat nogal eens uitleggen.

Second opinion

Prof. dr. Ton Broeders, wetenschappelijk directeur van The Maastricht Forensic Institute (TMFI), herkent dat. "Nee, de misdaadbestrijding is tegenwoordig niet in handen van zwaar gedecolleteerde dames op hoge hakken", lacht hij. De masteropleiding wordt in de toekomst nadrukkelijk gekoppeld aan dit forensisch instituut. Forensisch onderzoek is voornamelijk natuurwetenschappelijk of gedragswetenschappelijk onderzoek. Meestal wordt het uitgevoerd in opdracht van politie of justitie met als doel waarheidsvinding in een strafzaak of bijvoorbeeld het vaststellen van toerekeningsvatbaarheid van personen. Tot nu toe bekleedde het Nederlands Forensisch Instituut een monopolie-positie voor dergelijk onderzoek. TMFI komt tegemoet aan de toenemende vraag naar bijvoorbeeld een second opinion. De samenwerking tussen de Universiteit Maastricht en DSM Resolve is sinds 1 mei operationeel.

Ton Broeders: "De tv-serie CSI heeft eigenlijk twee effecten. Positief is dat wetenschappelijk bewijs in opsporingsonderzoek hoger wordt gewaardeerd. Minder positief is dat ook professionals als politieagenten en zelfs rechters beïnvloed kunnen worden door wat ze op tv zien. 'Heb je dat wel onderzocht?', vragen ze op basis van tv-kennis. Ik kijk er zelf nooit naar. Het is een versimpeling van de werkelijkheid, waar je je vooral aan ergert als je weet hoe de werkelijkheid is", zegt hij laconiek.

Volgens Broeders is de masteropleiding zeker voor juristen een must. "Het is belangrijk dat zij technisch en wetenschappelijk bewijs echt snappen en daar geeft deze opleiding een goede basis voor. Je leert het gewicht van bewijs bepalen."

Tot je dienst!

Alumnikringen

Het aantal alumnikringen groeit gestaag. Kijk regelmatig op de alumni website of er ook in jouw regio een alumnikring is.

www.alumni.unimaas.nl > Alumnikringen
> Overzicht alumnikringen

Kringactiviteiten

Alumnikringen organiseren regelmatig activiteiten, variërend van themabijeenkomsten, masterclasses, workshops tot borrels en proeverijen. Alumni worden automatisch uitgenodigd voor activiteiten van hun eigen kring maar zijn ook van harte welkom bij activiteiten van andere kringen. Kijk regelmatig op de alumni website in de Activiteitenkalender voor de actuele informatie en aanmelding! (www.alumni.unimaas.nl)

Contactpersonen Nederland

Alumnikring Amsterdam

Steven Willekens
steven.willekens@magnitude.nl

Alumnikring Den Haag

Lonneke Smeets
lonnekesmeets@yahoo.co.uk

Alumnikring Noord- en Midden Limburg

Jos Valks
jos.valks@arbounie.nl
Saskia van Leeuwen
saskia.vanleeuwen@umvenlo.nl

Alumnikring Noordoost-Brabant

Simon Schoonen
simon.schoonen@home.nl

Alumnikring Noord-Nederland

Johan Vaartjes
johan.vaartjes@shell.com
Maria Ohoeloeloen
morot66@hotmail.com

Alumnikring Oost-Nederland

Loes Kater
l.kater@windesheim.nl

Alumnikring Rotterdam

Jeroen Baardemans
jeroenbaardemans@hotmail.com

Alumnikring Utrecht

Freek Hermkens
f.hermkens@oi.nl

Alumnikring West-Brabant

Koen Timmermans
koen.Timmermans@shell.com

Alumnikring Zuid-Brabant

Fancy van de Vorst-Senders
rvdvorst@noknok.nl

Alumnikring Zuid-Limburg

Ingrid Nouwens
ingrid.nouwens@dsm.com
Leo Baur
lhbour@yahoo.com

In oprichting

Alumnikring Nijmegen/Arnhem

Contactpersonen Buitenland

Alumnikring Aruba

Maarten van Rossum
maarten.rossum@vno.minbzk.nl

Alumnikring Brussel

Jeroen Jansen
Jeroen.jansen@dlapiper.com
Rik Servais
rik.servais@dlapiper.com

Alumnikring China

Beijing: Remy Tjitra
remy.tjitra@volkswagen.com.cn
Shanghai: Amiek Krakers
amiekkraakers@gmail.com

Alumnikring Düsseldorf

Nils Hemmerle
[Nilshemmerle@gmx.net](mailto:nilshemmerle@gmx.net)

Alumnikring Frankfurt

Christian Wiehenkamp
wiehenkamp@finance.uni-frankfurt.de

Alumnikring Londen

Hans Petri
hpetri@madasafish.com

Alumnikring New York

Wesley Verhoeve
wes@liberatedmatter.com

Alumnikring Zürich

Frank Hahnen
frank@hahnen.org
Arnulf Metzger
arnulf@metzger.eu

Alumni Office

UM Alumni Officers

Ine Kuppen

Telefoon: 043-388 5231
E-mail: ine.kuppen@ssc.unimaas.nl

Daniëlle Townsend

Telefoon: 043-388 5220
E-mail: d.townsend-prevoo@ssc.unimaas.nl

Alumnicoördinatoren

Faculteit der Cultuur- en

Maatschappijwetenschappen

Hannie Spronck
Telefoon: 043-388 3149
E-mail: hannie.spronck@fdcw.unimaas.nl

Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde

Leann Poeth
Telefoon: 043-388 2056
E-mail: l.poeth@efb.unimaas.nl

Faculty of Health, Medicine and Life Sciences

Geneeskunde
Veerle Ghesquiere
Telefoon: 043-388 5642
E-mail: v.ghesquiere@oifdg.unimaas.nl

Gezondheidswetenschappen

Linda Dassen-Janssen
Telefoon: 043-388 1977
E-mail: l.janssen@facburfdgw.unimaas.nl

Faculty of Humanities and Sciences

Hugo van Roermund
Telefoon: 043-388 3380
E-mail: h.vanroermund@facburfdaw.unimaas.nl

Faculteit der Psychologie

Marcel Schrijnemaekers
Telefoon: 043-388 2209
E-mail: m.schrijnemaekers@psychology.unimaas.nl

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

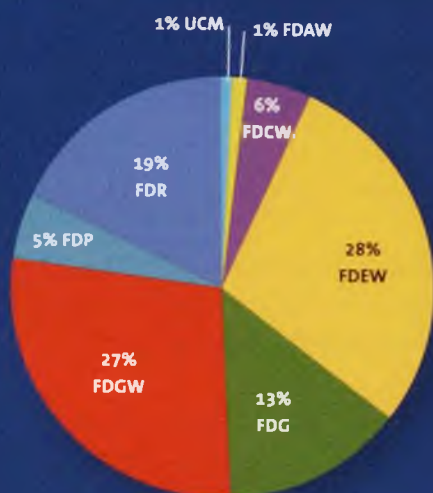
Esther Ronda
Telefoon: 043-388 3259
E-mail: esther.ronda@facburfdr.unimaas.nl

University College Maastricht

Ina Engelen
Telefoon: 043-388 4978
E-mail: ina.engelen@ucm.unimaas.nl

Feiten en cijfers

- In mei 2008 telde de Universiteit Maastricht 28410 alumni van 25 verschillende nationaliteiten. Voor de verdeling over de verschillende faculteiten: zie het diagram.
- Alumni zwermen na hun studie uit over de hele wereld: 4610 alumni wonen en werken in het buitenland.

OPROEP! A day in the life of ...

Special:

UM Career Services vraagt aandacht voor een interessant en leuk project 'A day in the life of ...'. Alumni vertellen daarin over hun werkervaringen. Deze testimonials zijn bedoeld voor huidige studenten van de UM. De eerste zeventien bijdragen zijn binnen. Het streven is tachtig testimonials. Doe mee en maak studenten wijzer!

Wie mee wil doen, kan de vragen van het online interview beantwoorden (in de taal waarin men het onderwijs heeft gevolgd, Nederlands of Engels). De interviews zullen worden geplaatst op: www.unimaas.nl/careerservices. Op deze website staan ook alle diensten die UM Career Services UM-alumni biedt. Zo kan men tot twee jaar na afstuderen workshops bijwonen en persoonlijk advies inwinnen. Ook kan men vacatures raadplegen en plaatsen op de UM Career Services vacaturebank. Wie meer informatie wil over het project 'A day in the life of ...' kan contact opnemen met Robbie Servais, tel. 043-388 5392.

AlumniNet

AlumniNet is het digitale netwerk voor alumni van de Universiteit Maastricht. Het omvat een website met nuttige informatie en een interactieve database. Door in te loggen met een persoonlijke toegangscode kun je je eigen gegevens bijhouden. Je kunt ook op zoek gaan naar andere alumni of je inschrijven op alumni-activiteiten.

Wat staat waar op de website?

- **Welkom:** alumnibeleid in kort bestek en FAQs.
- **Mijn gegevens:** inloggen en persoonlijke gegevens wijzigen en aanvullen, zoeken naar andere alumni.
- **Activiteitenkalender:** overzicht van alle komende activiteiten met mogelijkheid tot aanmelding; archief van activiteiten in het verleden.
- **Nieuws:** actuele nieuwsberichten over o.a. benoemingen, promoties, seminars en alumni-activiteiten; nieuws van en over alumni, de Nederlands- en Engelstalige digitale versie van ContinuUM en de digitale nieuwsbrief alUMnieuws.
- **Alumnikringen:** overzicht van alle alumnikringen, hun contactpersonen, foto's en verslagen en de plaatsnamen die behoren tot de kring.
- **Vacatures:** informatie over plaatsen en raadplegen van vacatures op de UM Career Services Vacaturebank.
- **Na je studie:** informatie over wat de UM haar alumni biedt: Onderwijs (cursussen en onderwijsprogramma's voor afgestudeerden en promovendi), Arbeidsmarkt (career services en vacatures), Onderzoek (informatie over onderzoek, Research Magazine en proefschriften-databank en Services (diverse speciale aanbiedingen voor alumni).
- **Contacten:** contactgegevens van Alumni Office, facultaire contactpersonen, alumniverenigingen. Verder: help alumni zoeken die "spoorloos" zijn en zoek andere alumni.
www.alumni.unimaas.nl

Digitale alumni nieuwsbrief

Wil je iedere maand alUMnieuws, de digitale nieuwsbrief voor UM alumni, ontvangen? Geef dan je mailadres aan ons door: alumni@ssc.unimaas.nl

www.alumni.unimaas.nl

Reünistenverenigingen

Reünistenverenigingen zijn voor alumni een belangrijke bron van informatie en contact. Daarom roept het Alumni Office van de UM de besturen van reünistenverenigingen op hun contactgegevens door te geven. Stuur een e-mail naar alumni@ssc.unimaas.nl met daarin de naam van de vereniging, adres en tel./fax, eventueel contactpersoon, website en e-mailadres.

Circumflex Postbus 888, 6200 AW Maastricht secretaris@circumflex.nl	KoKo Postbus 28 6200 AA Maastricht koko@svkoko.nl	Saurus Postbus 175 6200 AD bestuur@msrvsaurus.nl
Heep www.wegvanheep.nl info@wegvanheep.nl	MaasSAC www.maassac.nl/olv olv@maassac.nl	Tragos Postbus 58 6200 AB Maastricht rvtragos@hotmail.com

Career Services

Als je na je afstuderen niet weet waar je moet beginnen met het zoeken naar een baan, kun je terecht bij UM Career Services. Zij ondersteunt tot twee jaar na het afstuderen alumni bij hun loopbaanplanning. Career Services biedt o.a. trainingen en persoonlijke begeleiding aan, waaronder Quick Career Advice en individuele ondersteuning door een loopbaanadviseur. Je kunt bovendien bij het Career & Information Centre terecht voor uitgebreide loopbaaninformatie. www.ssc.unimaas.nl/careerservices, tel. 043-388 5212.

Opleidingen

Wie verder wil studeren na het behalen van het bachelor- of masterdiploma of als promovendus vindt informatie over post graduate en postdoc onderwijsprogramma's en cursussen op de website van AlumniNet. Kijk voor alle informatie op: www.alumni.unimaas.nl onder

Na je studie > Wat biedt de UM > Onderwijs

Sportkaart

UM-alumni houden ook na hun afstuderen levenslang recht op een UM-sportkaart en kunnen dus ook levenslang gebruik maken van de sportfaciliteiten van de Universiteit Maastricht. Heb je al een sportkaart en wil je die vernieuwen? Dan hoeft je alleen maar te surfen naar de UM Webshop. Dat levert ook nog eens € 2,50 voordeel op. Je kunt je daar ook inschrijven voor een cursus en je kunt er je fitnesslicentie verlengen. Vraag je voor het eerst een sportkaart aan, dan moet je naar de balie van Sportcentrum Randwyck, P. Debyeplein 15. **Neem een ID-nummer/UM-personeelspas, PINpas/bankpas en pasfoto mee.** In het sportcentrum kun je onder deskundige begeleiding gebruikmaken van de nieuwe fitnessaccommodatie met moderne apparatuur. Er is ook een aparte spinningruimte. Alle informatie over activiteiten, lesroosters, tarieven, openingstijden etc. vind je op www.ssc.unimaas.nl/sport.

UM e-mail account

Vanaf 1 juli aanstaande krijgen alle alumni een e-mail account van de Universiteit Maastricht. Zo kunnen voortaan alle alumni bereikt worden via de e-mail en wordt de communicatie tussen de UM en haar alumni nog beter. Vanaf 24 juni staat alle informatie over dit account op de alumni website. Kijk op www.alumni.unimaas.nl

www.banenrijklimburg.nl

Controller
Global Web Enablement Manager
Technical Architect

Senior Auditor Accountantdienst
Security Specialist IT
TI architect/ Applications architect IT

Euroloog
Gynaecoloog
SAP consultant

International Market Manager Graphic Arts
International Market Manager Transaction Printing
International System Consultant / Project Manager
Project House ERP

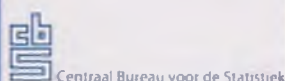
Accountmanager Private Banking
Accountmanager Zakelijke Relaties
Diverse Teamleiders- / Managementfuncties

Procure-to-pay Manager
IT CRM Project Manager
Senior IT Developer

Site Controller
Senior Consolidation
Supervisor Netpack Accounting

ANIOS Neurologie
Verpleeghuisartsen in opleiding
Psycholoog

Statistisch onderzoekers
Managers

Medewerker Inside Sales
Project Manager
Sales Consultant

CAREER OPPORTUNITIES WITH GREAT WORK/LIFE BALANCE